

Četvrtak, 24. juli 2008.
Svedok Roland Dangerfield
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14.21 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima u ovoj sudnici i oko sudnice. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Russo, vidim da ste ustali. Da li mogu da pretpostavim da ćete da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Tako je, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: U redu. Dok je svedok još uvek u sobi za svedoke, zamolio bih gospođu poslužiteljku da ne žuri previše, tako da mogu u međuvremenu da pročitam odluku Pretresnog veća ili barem razloge za donošenje odluke. Želeo bih da kažem koji su razlozi zbog kojih je Pretresno veće odobrilo zaštitne mere za svedoka 86 u sklopu ovog suđenja. Dana 24. juna 2008. godine, Tužilaštvo je podnelo zahtev kojim se traži da Pretresno veće naloži zaštitne mere: pseudonim i izmene lika i glasa za svedoka 86. Dana, 25. juna, Odbrana gospodina Čermaka podnela je odgovor u kome se nije usprotivila zahtevu za odobrenjem zaštitnih mera. Međutim, Odbrana gospodina Čermaka primetila je da, kako bi se sprečilo da se sazna identitet svedoka, najverovatnije bi svedočenje ovog svedoka moglo da se sasluša u potpunosti na privatnoj sednici. Sledećeg dana, Odbrana gospodina Markača podnela je svoj odgovor u kome se ne protivi zahtevu za dodelu zaštitnih mera iako nije saglasna sa argumentima Tužilaštva kojim se taj zahtev potkrepljuje. Takođe, 26. juna 2008. godine, Odbrana gospodina Gotovine tokom suđenju u sudnici je izjavila da se ne protivi zahtevu, ali se na sličan način ne slaže sa argumentima kojima Tužilaštvo potkrepljuje zahtev. Odbrana gospodina Gotovine pridružila se razmatranjima Odbrane gospodina Čermaka o potrebi da se svedočenje sasluša na zatvorenoj sednici. Ove podneske Odbrane gospodina Gotovine možete naći na stranicama transkripta 5.225 i 5.226. U transkriptu na stranici 5.226, Tužilaštvo se dogovorilo sa timovima Odbrane o potrebi da se svedočenje svedoka 86 sasluša na zatvorenoj sednici. Istog dana Pretresno veće je odobrilo zahtev i odlučio da bi se zaštitio identitet svedoka da će se iskaz svedoka saslušati na privatnoj sednici, osim ukoliko jedna od strana ne podnese zahtev da deo svedočenja bude saslušan na otvorenoj sednici. Ova odluka može se naći na stranicama transkripta 5.227 i 5.228. Javnost je obaveštena o ovoj odluci na stranicama transkripta 5.230 i 5.231. Pretresno veće je u



svom obrazloženju za prvu odluku o zaštitnim merama u ovom predmetu iznelo svoje razloge koji se mogu naći na stranicama transkripta 2.610 i 2.611, odnosno, smatralo je da strana koja traži zaštitne mere za svedoka mora da pokaže objektivno utemeljen rizik za bezbednost ili dobrobit svedoka ili svedokove porodice, ukoliko postane poznato da je svedok svedočio pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju. Ovaj standard može biti zadovoljen na taj način, na primer, što bi se pokazalo da su upućene pretnje bilo svedoku, bilo njegovoj porodici. Samo izražavanje straha od strane neke osobe nije dovoljno da bi se opravdale zaštitne mere. Svedok 86 je Srbin koji živi u Hrvatskoj. Nakon *Operacije Oluja* on je nastavio svoju profesionalnu aktivnost u Hrvatskoj. Pretresno veće je zaključilo da očekivano svedočenje svedoka 86 može da izazove neprijateljstvo određenih osoba u mestu gde živi i radi. Svedok je već iskusio, izgleda, kao rezultat medijske pažnje, situaciju gde su nepoznate osobe pokušale da stupe u kontakt s njim. S obzirom da od Odbrane nisu upućeni prigovori, Pretresno veće je zaključilo iz navedenih razloga da je Tužilaštvo pokazalo objektivno utemeljenu opasnost po bezbednost svedoka 86 ukoliko bi postalo poznato da je svedočio pre ovim Sudom. Pretresno veće dalje smatra, u svetlu prirode očekivanog svedočenja svedoka, da jedini efikasan način da se zaštititi njegov identitet, jeste da se sasluša njegovo svedočenje na privatnoj sednici. Ovim Pretresno veće zaključuje obrazloženje svoje odluke da odobri zaštitne mere za svedoka broj 86.

(svedok je pristupio Sudu)

svedok: Roland Dangerfield

SUDIJA ORIE: Dobar dan gospodine Dangerfield ili barem pretpostavljam da ste vi gospodin Dangerfield. Pre nego što počnete da svedočite pred ovim Sudom, u skladu sa Pravilnikom o postupku i dokazima, neophodno je da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Tekst svečane izjave sada će vam uručiti gospođa poslužiteljka i molim vas da date svečanu izjavu.

SVEDOK DANGERFIELD: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Dangerfield. Molim vas, sedite. Prvo će vas ispitivati gospodin Russo koji zastupa Tužilaštvo. Gospodine Russo, izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući i dobar dan časni Sude.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dobar dan, gospodine Dangerfield. Molim vas da kažete svoje puno ime i prezime za zapisnik?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Moje puno ime je Roland Charles David Dangerfield.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li se sećate da ste dali dve izjave Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju, jednu 21. decembra 1995. godine a drugu 8. i 9. januara 2008. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Sećam se.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5263.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, molim vas da pogledate sada ekran koji se nalazi pred vama, ovo što se nalazi sa desne strane.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da prođete kroz dokument do poslednje stranice.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li prepoznajete ovo kao izjavu koju ste dali MKSJ-u 21. decembra 1995. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prepoznajem.

TUŽILAC RUSSO: I, gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5264, i ponovo ako biste mogli da dođete... u stvari, mislim da je to treća stranica ovog konkretnog dokumenta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li prepoznajete ovo kao izjavu koju ste dali MKSJ-u 8. i 9. januara 2008?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste imali priliku da pregledate obe ove izjave pre nego što ste danas došli u sudnicu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li su obe ove izjave istinite i tačne po vašem najboljem znanju?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li obe te izjave tačno odražavaju ono što ste rekli istražiteljima ovog Suda?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ako bi vam danas ovde u sudnici postavili ista pitanja, da li bi vaši odgovori bili isti kao u ove dve izjave?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, bili bi.



TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, zamolio bih da se ove dve izjave sa spiska po Pravilu 65ter koje imaju brojeve 5263 i 5264 uvrste u spis.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni sude, dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5263 postaće dokazni predmet Tužilaštva broj P695, i dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5264 postaće dokazni predmet Tužilaštva broj P696.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmeti Tužilaštva P695 i P696 su primljeni u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Zamolio bih gospođu poslužiteljku da uruči štampane kopije izjava svedoku. Uz vašu dozvolu, časni Sude, pročitao bih kratak rezime izjava po Pravilu 92ter.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Roland Dangerfield je bio oficir za vezu sektora za britanski kontingent misije UNPROFOR-a i bio je stacioniran u Kninu. Pre *Operacije Oluja*, putovao je širom Sektora Jug da bi prikupljao obaveštajne podatke o operacijama Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine za potrebe generala Foranda, komandanta Sektora Jug. Uočio je da je nakon mobilizacije Vojske Republike Srpske Krajine 27. jula 1995. godine, grad Knin bio gotovo bez ijednog muškaraca koji je vojno sposoban i da nije bilo nikakvih odbrambenih položaja i teškog naoružanja u gradu. Bio je prisutan u Kninu tokom artiljerijskog napada 4. i 5. avgusta 1995. godine i osmatrao je granatiranja grada otprilike jednom svakog sata sa jednog od balkona zgrade štaba Ujedinjenih nacija. Čuo je rakete i tešku artiljeriju koja je ispaljivana po gradu oba dana kada je počeo napad ujutro i opisao ih kao intenzivne napade koji su trajali oko sat i po 4. avgusta i pola sata 5. avgusta. Primetio je da je nakon početne paljbe, oba jutra, granatiranje postala sporadično i da je vatru otvarala samo teška artiljerija. Takođe je uočio da nijedan kraj ili vojni cilj nikada, kako se čini, nije gađan sa više od tri ili četiri projektila, a opisao je artiljerijski napad u celini, kao sveopšte granatiranje Knina. Nije ni čuo ni video bilo kakvu uzvratnu vatru iz grada Knina 4. ili 5. avgusta 1995. godine. Nakon *Operacije Oluja*, bio je očevidac kako vojnici Hrvatske vojske pljačkaju kuće u Kninu, a policija nije učinila ništa da ih zaustavi, ali da kuće koje su bile označena rečima "Hrvatski dom", na BHS-u nisu dirane. Otputovao je u Kistanje 9. avgusta 1995. godine, gde je zatekao prazan grad, bez civila. Međutim, kuće su bile zapaljene i vojnici Hrvatske vojske su pljačkali. On je takođe putovao širom Sektora Jug tokom avgusta i septembra 1995. godine i seća se kako je video da pripadnici Hrvatske Specijalne policije sprečavaju pristup područjima u kojima su gorele kuće. I procenjuje da je video da je otprilike 80 do 90 posto sela spaljeno u prvih nekoliko nedelja posle *Operacije Oluja*. Gospodine predsedavajući, časni Sude, ovim je završen moj rezime.



TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, recite molim vas Sudu koji je bio vaš položaj i funkcija u Sektoru Jug oko i tokom avgusta 1995. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. U avgustu 1995. godine imao sam zadatak od strane britanskog štaba u Gornjem Vakufu u Sektoru Jugozapad da odem u Knin, u štab Sektora Jug, da bih tamo bio na položaju oficira za vezu, i to je bilo uglavnom zbog toga što nismo imali dovoljno informacija između ova dva sektora, pa je bilo uobičajeno da se razmenjuju oficiri za vezu između strana kako bi se utvrdilo šta se dešava duž granice između ova dva sektora.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Sudu koliko ste pre *Operacije Oluja* počeli to da radite?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Bio sam tamo otprilike šest nedelja do dva meseca pre nego što je počela *Operacija Oluja*.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A možete li da kažete Pretresnom veću koliki deo terena ste pokrivali u to vreme u Sektoru Jug?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U okviru Sektora Jug prošao sam sve glavne puteve. Mnogo sam putovao sa svojim vozačem izvan glavnih puteva gde su barikade ograničavale moju slobodu kretanja. Siguran sam da je moj posao bio da obiđem okolo tih barikada kako bih utvrdio šta se dešava. I ukratko, izuzetno dobro sam poznao Sektor Jug.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I da li je to uključivalo obe strane, Vojsku Republike Srpske Krajine i Hrvatsku vojsku u Sektoru Jug?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bio moj posao - da obilazim područja sa obe strane granice, jer je moj posao da utvrdim šta se dešava i na strani HV-a i na strani VRSK-e.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Spomenuli ste blokade ili ograničenja kretanje. Molim vas, da li možete da kažete Sudu ko je je ograničavao vaše kretanje i kako?

prevodioci: Molimo govornike da prave pauze između pitanja i odgovora. Hvala.

SVEDOK DANGERFIELD: Možete li, molim vas, da ponovite pitanje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Naravno. Rekli ste u prethodnom odgovoru da je bilo barikada na putu kada ste putovali po području i da ste ih zaobilazili. Želeo bih da objasnite Pretresnom veću kakve su to barikade i sa kakvim ograničenjem kretanja ste bili suočeni?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Obe strane, i Hrvatska vojska i Vojska Republike Srpske Krajine, obično su postavljale barikade. Bile su razne barikade, od šteta, peska, šta god se moglo naći, kako bi se sprečilo kretanje po putevima. To su obično bile barikade sa ljudskom posadom, i bio sam fizički zaustavljen da prolazim kroz različita područja, i to je bilo na obe strane.



TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Sada ćemo da se koncentrišemo samo na Vojsku Republike Srpske Krajine u Sektoru Jug. Možete li da kažete Pretresnom veću gde vam je bilo ograničeno kretanje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kretanje mi je bilo naročito ograničeno duž granice sa osetljivim područjima. U samom centru sektora nije bilo tako loše. Ponekad je bilo teško, a jednom prilikom sam bio zadržan dva sata, zajedno sa svojim vozačem. Međutim, pustili su nas bez ikakvih daljih postupaka. Prema tome, ograničenja su važila samo u osetljivim graničnim područjima između dve zaraćene strane.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li su pripadnici Vojske Republike Srpske Krajine takođe mogli da vam ograniče kretanje kako biste vršili inspekciju ili pregledali skladišta municije ili oružja?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vojne lokacije i lokacije gde je bilo oružje bile su posebno osetljiva mesta, nije mi bilo dozvoljeno da uđem, i ako je ikako bilo moguće, bio mi je zabranjen pristup u neposrednoj blizini ovih lokacija.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I pored ovih ograničenja, da li ste ipak bili u mogućnosti da steknete utisak o tome kavi su relativni kapaciteti, kako Hrvatske vojske, tako i Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas, možete li da kažete Pretresnom veću koji su bili vaši utisci o tome - kakvim je kapacitetima raspolagala Vojska Republike Srpske Krajine kako bi se oduprli operaciji poput *Operacije Oluja*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kad god sam putovao po Sektoru Jug, uvek sam bio iznenađen, mislim da je pošteno reći, koliko je malo teškog naoružanja posedovala Vojska Republike Srpske Krajine. Da, imali su tenkove. Da, imali su artiljerijska oruđa. Ali sam bio komandant jedne eskadrile od 12 *Challenger* tenkova, a ja nisam nikada video za vreme svih svojih putovanja Sektorom Jug toliko tenkova na nekom mestu. Dakle, moja procena je bila da je Vojska Republike Srpske Krajine bila jedno opremljena da bi se oduprla bilo kakvom napadu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Sada bih želeo da porazgovaramo o situaciji u Kninu, posebno pre *Operacije Oluja*. I molim vas da sada pogledate svoju prvu izjavu, to je u prvom tabulatoru kod vas, paragraf 23. I to je... u sistemu elektronske sudnice engleska verzija na 6. stranici, a BHS na 4. stranici. Dakle, u 23. paragrafu kažete da posle mobilizacije Vojske Republike Srpske Krajine od 27. jula 1995. godine, grad Knin je praktično bio gotovo prazan, u njemu nije bilo vojno sposobnih muškaraca. Molim vas, objasnite Pretresnom veću kako ste to znali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. U tih šest nedelja do dva meseca koliko sam bio u Sektoru Jug, a posebno u području Knina, Knin je bio živ grad s obzirom na njegovu veličinu, bilo je mnogo civila, i zaista u velikoj meri... ne, to bi bilo netačno. Bio je veliki broj vojnika i to konkretno u vreme zamene ljudstva. Ne mogu da se setim konkretno kog dana je došlo do zamene ljudstva, ali uvek je bilo dosta vojnika



po barovima i kafićima u Kninu. I to je bilo očigledno, jer se činilo da... činilo mi se da je daleko više bilo vojnika nego civila u gradu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A nakon mobilizacije 27. jula?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nakon mobilizacije 27. jula bilo je vrlo malo vojnika. U stvari, mogli bi se nabrojati na prste. I pošto sam vozio Kninom, i to dosta sam se vozio kako bih video šta se dogodilo posle mobilizacije, koliko ih je još ostalo, posebno oko vojnih lokacija, rekao bih da je eventualno ostalo manje od stotinu vojnika.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da pogledamo sada 15. paragraf iste izjave, a u sistemu elektronske sudnice na engleskom izgleda da je to na 4. i 5. stranici, a na BHS-u je na 4. stranici. Gospodine Dangerfield, u 15. paragrafu kažete da su se 29. jula civila u Kninu pakovali i napuštali grad autobusima putem prema Bosni. Molim vas da objasnite Pretresnom veću, kao prvo, kako ste vi to znali, a kao drugo, kakve ste informacije prikupili?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. U samom gradu Kninu pojavio se veliki broj civilnog stanovništva koji su bili spakovani, i oni su napuštali svoje kuće noseći kofere, kese, i, u stvari, ja bih to opisao da su nosili sve što su imali, i bilo je jasno da napuštaju to područje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A u tom paragrafu, vi vrlo konkretno navodite put kojim su otišli autobusima. Možete li, molim vas, da kažete Pretresnom veću kako ste znali da je to taj put?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Bio sam fasciniran da toliko ljudi napušta područje, i dao sam sebi u zadatak da ih pratim i da tačno utvrdim šta to oni rade. Tako da sam pratio autobuse ovim putem koji sam opisao u svojoj izjavi, a uz to idu tačne koordinate sa detaljima te rute.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li se činilo da je to izgledalo kao zvanično organizovan odlazak, odnosno da li se izvodio po nekom planu?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude. Uz svo dužno poštovanje, ako on zna u redu, ali molim bez nagađanja. Ako ne zna, ne zna. Ako ima informacije... konkretne informacije, a ne špekulacije, to je druga stvar.

SUDIJA ORIE: Gospodin Russo je pitao da li je na osnovu onoga što se moglo videti svedok stekao utisak da je to zvanično organizovano, odnosno, da li su zvanično organizovani ili da li se izvodilo po planu. Gospodine Dangerfield, stoga ste pozvani da prvo opišete sve što ste vi uočili, i ako ste na osnovu tih informacija formirali bilo kakvo mišljenje o tome u to vreme – ne tražim da to sada nastavimo da dalje razvijamo kakvo ste mišljenje stekli o tome u to vreme – možda možete da nam kažete, ali molim vas da na prvo opišete šta ste lično videli?



SVEDOK DANGERFIELD: Video sam da je ovaj transport civilnog stanovništva na jednom kraju imao autobuse i kamione. U sredini su se kretala vozila i bilo koja druga vozila, a na kraju su se nalazila kola koja su vukli konji, magarci, mazge. To su moja konkretna zapažanja. Nije postojalo područje okupljanja za egzodus stanovništva.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Gospodine Dangerfield, da li ste videli da li su bilo koji pripadnici Vojske Republike Srpske i policijski zvaničnici učestvovali u ovom pokretu stanovništva?

ADVOKAT KEHOE: Pretpostavljam... molim da se samo da vremenski okvir, pretpostavljam da govorimo o 27. julu?

TUŽILAC RUSSO: Zapravo, govorimo o 29. julu.

ADVOKAT KEHOE: O 29. julu. Tako je.

SUDIJA ORIE: Mislim da je to jasno iz prethodnog pitanja, i gospodine Kehoe, dakle, mislim da nije bilo potrebe da u ovom trenutku intervenišete. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Uz svo dužno poštovanje, časni Sude, kada budemo pregledali zapisnik, mi ćemo to pregledati, ali samo sam želeo da budemo konkretni o kom se datumu radi. Izvinjavamo se zbog neugodnosti, ali samo sam hteo da proverim.

SUDIJA ORIE: Ali sada već drugi put intervenišete između pitanja i odgovora i to je, naravno, svakako dozvoljeno da uradite ukoliko je to potrebno, međutim, u suprotnom to može da ometa tok svedočenja. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, želeo bih da sada predemo na događaje od 4. avgusta 1995. godine, i molim vas da opišete Pretresnom veću šta ste lično videli i čuli od artiljerijskih napada tog dana?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li želite da dobijete odgovor na pitanje koje ste postavili svedoku pre nego što je gospodin Kehoe intervenisao?

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude, da.

SUDIJA ORIE: U redu. Ne morate da se izvinjavate. Postavili ste pitanje. Pretpostavljam da ste zainteresovani, kao i Pretresno veće, da čujete odgovor. Molim vas da sada ponovite pitanje.

TUŽILAC RUSSO: Svakako, časni Sude.



TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, ograničite se ponovo samo na ono što ste lično videli i to u vremenskom okviru od 29. jula 1995. godine. Recite, molim vas, Pretresnom veću da li ste videli pripadnike bilo vojske, bilo policije Republike Srpske Krajine koji su bili uključeni u iseljavanje stanovništva iz Knina?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam video zvaničnike policije ili vojnike Vojske Republike Srpske Krajine koji su bili uključeni u taj pokret ljudi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Dakle, sada ćemo preći na 4. avgust, i ponovo ću da vas zamolim da opišete Pretresnom veću šta ste videli i čuli od granatiranja tog dana.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bilo pre 5.00 časova ujutro, a ja sam se nalazio u štabu Sektora Jug. Spremao sam se za posao, i neposredno pre 5.00 sati došlo je do neverovatne buke iznad i oko štaba Ujedinjenih nacija. To je bila snažna buka. Zvučalo je kao da se džinovski list papira cepa. Zvučalo je kao vuf, vuf, vuf, vuf i u početku nisam znao šta je to. Međutim, postalo je brzo vrlo očigledno da smo mi, odnosno, okolna područja dobili promašenu dolaznu raketnu vatru, koja je bila praćena artiljerijskom vatrom, a razlika između te dve je u tome što snažne artiljerijska granate zvižde kada padaju. U toj fazi, kao što ćete i shvatiti, bio sam u nezaštićenoj zgradi. Odlučio sam da mi je dosta, i zajedno sa svojim vozačem skupili smo svu našu opremu i pobjegli u bunker. Dakle, bunker je bunker. To nije zvučno izolovan objekat. I te rakete i artiljerijska vatra nastavila se otprilike neprekidno narednih 90 minuta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da opišete Pretresnom veću šta ste videli kada ste izašli iz ovog bunkera i otprilike u koje vreme ste izašli iz bunkera?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Koliko se sećam, otprilike je bilo 6.30 časova ujutro ili neposredno nakon toga. Izašli smo iz bunkera. Još uvek se čulo zviždanje artiljerijske vatre, ali očigledno ne istim intenzitetom kao prethodnih 90 minuta. Bilo je rano jutro, i Knin je bio pokriven prekrivačem od prašine i dima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako mogu samo... u redu...

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Prvo da vas pitam sledeće: nakon što ste izašli iz bunkera, da li ste u bilo kom trenutku posmatrali grad Knin i gde su padale granate?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U početku je bilo veoma teško videti gde su granate padale zbog ovog pekrivača od dima, i štab UN-a, kada stojite na balkonu, otprilike je na istom nivou kao taj dim. Tako da bi mogli da kažete da je to bio vrh tog dima. Međutim, klimatski faktor je preovladao. Bilo je leto i kako je temperatura porasla, tako se raščišćavao i donji sloj i dim... dim je nestao, prašina se slegla na zemlju, i rekao bih, negde sredinom jutra mogli ste da vidite kako granate padaju. Mogli ste stalno da ih čujete kako zviždući padaju u grad, pa ste imali... i naravno, imao sam bolju predstavu o tome gde su padale.



TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I dozvolite mi da vas sada uputim na 30. paragraf vaše prve izjave. U sistemu elektronske sudnice verzija na engleskom jeziku, to je na stranicama 7 i 8, a na BHS-u na stranicama 5 i 6. Gospodine Dangerfield, u 30. paragrafu navodite neka područja gde ste videli da padaju granate tog dana, pa ću da vas pitam da li se sećate da ste obeležili ova područja na fotografiji Knina snimljenog iz vazduha?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji ima broj 5355.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Jednostavno ću s vama proći vas kroz neka od ovih obeleženih mesta u 30. paragrafu. U tom paragrafu rekli ste kako ste videli kako granate padaju na stambena područja severno od policijske stanice, i isto tako pitaću vas da li su to ona dva područja koja ste označili na ovoj fotografiji slovom A?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Takođe ste pomenuli da ste videli granate kako padaju u blizini železničke stanice, pa ću vas zamoliti da mi kažete da li to odgovara krugu označenim slovom Broj?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Isto tako ste naveli da su granate pale blizu bunkera sa municijom, 200 metara zapadno od štaba Ujedinjenih nacija, i pitam vas da li je to krug označena slovom C?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Znači, i zgrada Parlamenta, i pitam vas da li je to oblast označena slovom D?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je područje koje ste označili slovom E ono područje za koje ste rekli da su granate pale u podnožje kninske tvrđave?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I heliodrom ili fudbalski teren, da li ste to područje označili slovom F?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I na kraju ona policijska stanica, da li je to područje označeno kao G?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kako bi bilo jasno, gospodine Dangerfield, da li ste na svim ovim mestima lično videli kako padaju granate?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, zamolio bih da se dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5355 uvrsti u spis.

ADVOKAT KEHOE: Ulažem prigovor, časni Sude. Ovo... navodno, postojala je karta koja je bila priložena uz dokument od 21. decembra 1995. godine, što se vidi ovde u 35. paragrafu, i onda primećujem da je ova karta jedna od... da je sačinjena ovde 2008. godine, to jest 22. jula 2008. godine. Iskreno, više sam zainteresovan za onu koja je urađena pre 13 godina. To je ona koja je vezana za 35. paragraf za razliku od ove koja je napravljena ovog vikenda.

SUDIJA ORIE: Pa, kad se šta dogodilo ne znamo. Vidimo da se datum pojavljuje pored imena svedoka, kao i da je datum od ove godine. Gospodine Russo, da li možete, a da pri tom sami ne svedočite, informišete Pretresno veće ili pojasnite pitanje zajedno sa svedokom?

TUŽILAC RUSSO: Svakako, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, možete li da kažete Pretresnom veću kada ste vi obeležili ovu fotografiju?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Obeležio sam ovu konkretnu fotografiju onog dana kada sam je potpisao.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine predsedavajući, mogu da vam kažem da smo dobili pitanje iz Odrbane u vezi originalne karte koja je bila priložena uz izjavu. Mi smo rekli Odrbani da nismo mogli da je pronađemo, uprkos našim naporima, i zbog toga sam zamolio gospodina Dangerfielda da ponovo obeleži područja na fotografiji Knina snimljenoj iz vazduha, i na toj osnovi ponovo bih zamolio da se primi u spis.

SUDIJA ORIE: Sad je barem jasno da je ova izjava data pre mnogo godina, a da je karta napravljena ove nedelje. Ima li prigovora, gospodine...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nema na prihvatljivost, već samo na težinu.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P697.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P697 primljen je u spis. Možete da nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.



TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, sada bih vas uputio na 26. paragraf vaše prve izjave.

TUŽILAC RUSSO: To je u sistemu elektronske sudnice na engleskom jeziku na stranicama 6 i 7, a na BHS-u na stranici 5. Isto tako bih zamolio da zadržimo ovu fotografiju na ekranu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, postaviću vam nekoliko pitanja o vojnim ciljevima koje ste identifikovali u paragrafu 26, od kojih su mnogi locirani pored ili u blizini područja gde ste obeležili da ste videli kako padaju granate. A konkretno ako gledamo ova dva područja koje ste označili kao A u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P697, vidimo da se ta dva područja nalaze na suprotnim stranama kninskog objekta za snabdevanje... koje ste naveli u 26. paragrafu, kao vojni cilj. Jedno od područja je severno od policijske stanice, isto tako to ste identifikovali u 26. paragrafu, a drugo je južno od glavne kasarne u Kninu, koju ste takođe identifikovali kao vojni cilj u 26. paragrafu. Molim vas, ako možete da kažete Pretresnom veću, na osnovu onoga što ste videli, da li je izgledalo da su granate koju ste videli da se ispaljuju na ta dva područja obeleženo slovom A, padale na jedan od vojnih ciljeva u njihovoj blizini?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U ovim područjima u početku bilo je nekoliko pogodaka, ali kako se dan nastavljao, postalo mi je očigledno da je bilo previše granata koje padaju na ta područja, a da bi zavisile od balističkih varijacija u gađanju i povezane sa klimatskim uslovima koji bi mogli izazvati da tamo padaju. Tako da je moja procena da je bilo previše granata koje su padale u tim područjima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I isto tako, područje koja ste obeležili slovom B, to je područje pored železničke stanice koju ste takođe identifikovali kao vojni cilj. Da li se ista situacija može primeniti na područje obeleženo sa B?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ponovo područje koje ste ovde označili kao E oko podnožja kninske tvrđave, koji se graniči sa stvarima koji ste identifikovali kao vojni cilj, da li se ista situacija može primeniti na područje obeleženo sa E?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, dao bih isti odgovor.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Molim vas da predete na 32. paragraf vaše izjave. Takođe, to je u sistemu elektronske sudnice na engleskom jeziku na stranici 8, a na BHS-u na stranici 6. U 32. paragrafu, gospodine Dangerfield, navodite da su izbeglice i vojnici počeli sa povlačenjem preko Knina oko 17.00 časova i da je granatiranje u toj fazi bilo minimalno. Zamolio bih vas da date Pretresnom veću neku predstavu o tome kakav je to bio minimum u smislu intenziteta granatiranja?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Početno bombardovanje prvih 90 minuta bilo je od 5.00 časova ujutro. Kao što sam naveo ranije, intenzitet se smanjio, i to je bila sporadična artiljerijska vatra tokom ostatka dana. Pa, kad kažem minimum, radilo se o



kontinuiranom intenzitetu. Rekao bih, po mom mišljenju, da je minimum dovoljno da se primeti.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li vam se činilo da su vojnici i vojna vozila, za koja ste rekli da su bila deo ovog pokreta, čuvali odstupnicu civila koji su se povlačili?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kolone vojnih vozila i osoblja i civilno osoblje takođe su odlazili. Nije bilo nikakve indicije da će se voditi bilo kakve borbe prilikom povlačenja. Nije bilo nikakvih tenkovskih cevi okrenutih u pravcu gde je postojala pretnja Hrvatske vojske, i to onog minimalnog broja tenkova koji su tamo bili. Tako da nije bilo povlačenja uz borbu, i po meni, to je bio brz egzodus gde je gotovo svako išao za sebe.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, zamolio bih razjašnjenje jednog od prethodnih odgovora. Rekli ste, po vašem mišljenju, da je minimum ono što je bilo dovoljno da se primeti. To, naravno, zahteva razumevanje onoga šta vi smatrate pod uočljivim. Ako kažete da jedna granata na sat vremena može da se primeti i u tom smislu je bila uočljiva, a onda bi i jedna granata u 24 sata takođe bila uočljiva. Sasvim iskreno, ne mogu da razumem vaš odgovor.

SVEDOK DANGERFIELD: Dve do tri granate u minutu, gospodine.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine Russo, molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Sada bih zamolio da nakratko predemo na vašu drugu izjavu. Mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P696, paragraf 5. U sistemu elektronske sudnice na engleskom jeziku izgleda da se to nalazi na 2. stranici, a isto tako i na BHS-u. Gospodine Dangerfield, u 5. paragrafu kažete da je u 19.00 časova intenzitet granatiranja značajno bio smanjen, ali da je teška vatra na grad trajala oko 15 minuta uveče 4. avgusta. Da li možete da kažete Pretresnom veću, kada je, ako je uopšte, granatiranje te noći prestalo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Granatiranje te noći nije prestalo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću kada ste otišli na spavanje ili u koje vreme ste prestali da posmatrate ovo granatiranje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bilo kasnije uveče, negde između 22.00 i 24.00 sata, u to vreme sam se spremao da idem u krevet. U stvari, razmišljao sam da uopšte ni ne idem u bunker. Smatrao sam da sporadično granatiranje nije bila opasnost za bazu Ujedinjenih nacija. Ali otprilike negde između 22.00 i 24.00 sata taj intenzitet se povećao sa nekoliko artiljerijskih granata i nekoliko raketa, i u toj fazi smo moj vozač i ja otišli u bunker.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li ste 4. avgusta, gospodine Dangerfield, slali izveštaj o tome šta se dešava u Kninu britanskoj G2 ćeliji?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam mogao prvih sat i po, jer sam bio u bunkeru, ali kada smo izašli negde oko 6.30 časova ujutro, mogli smo da prikupimo sve postojeće izveštaje iz različitih nacionalnih bataljona u okviru sektora, i pošto sam bio opremljen svojim satelitskim telefonom, bio sam u mogućnosti da podnesem izveštaj do britanskog štaba u Gornjem Vakufu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 446.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li prepoznajete ovaj dokument kao jedan od izveštaja koje ste pripremili 4. avgusta?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da ste se već malo dotakli toga, ali da li možete da date Pretresnom veću predstavu odakle dolaze informacije za ovaj izveštaj?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ovo je jedan pregled dokumenata, a samim tim to je rezime koji sam napravio iz raznih izveštaja koje smo dobili od nacionalnih bataljona na području poznatom i kao Sektor Jug.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, u spisku vaših dokaznih predmeta, i to u dokumentu 446 nalazimo različite ERN brojeve od onih koje smo našli na ovom dokumentu. Ja ne pokušavam da stvari još više komplikujem, jer tu sada dolaze brojevi koji su označeni ovde. Ako pogledamo izjave, očigledno je ili da su bili u prilogu ili vrlo blizu tom dokumentu, i sada imamo različite brojeve. Ne znam da li je... da li postoji objašnjenje ili to jednostavno treba ignorisati? Ako je tako, onda bih vas zamolio da sledeći put navedete ERN brojeve koje koristite na Sudu u svom spisku dokaznih predmeta.

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Sigurno ću se poslužiti vašim upustvima. Mogu samo da kažem Pretresnom veću da je ovaj konkretni dokument stigao u našu kancelariju na nekoliko načina. Jedan je bio preko generala Andrewa Leslieja, zbog čega se A.L.5 pojavljuje na vrhu. To je bilo priključeno jednoj od njegovih izjava. To je takođe došlo u našu kancelariju zasebno, a takođe je došlo dodato uz dodatnu izjavu svedoka gospodina Dangerfielda, i svaki put kada smo dobili imao je različiti elektronski referentni broj.

SUDIJA ORIE: Da. Samo sam se nadao da mi imamo prave ERN brojeve u sistemu elektronske sudnice, kako bismo koristili isti broj ovde u sudnici... jer ne znam da li ste učitali druge ili ... izgleda da ste učitali ovaj jedan, ali možda ste i druge takođe?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Ovo je bio prvi... učitali smo prvi koji smo dobili. To je razlog zašto je prvi na spisku po Pravilu 65ter, i mislio sam da bi, možda, bilo suviše da ga ponovo učitamo kao deo dopunske izjave. I jednostavno sam ovaj zadržao tamo gde je bio i uklonio ga iz dopunske izjave kada je učitao u sistem elektronske sudnice.



SUDIJA ORIE: Onda, naravno, ostaje zagonetka kako se pojavio drugi broj na spisku po Pravilu 65ter, ali hajde da zaboravimo na njega. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Da li postoji bilo kakav prigovor na prijem dokumenta u spis?

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P698.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P698 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, sada ćemo da pređemo na 5. avgust, i zamolio bih vas da vrlo kratko objasnite Pretresnom veću svoja zapažanja o artiljerijskom napadu tog dana?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Artiljerijski napad 5. avgusta počeo je ponovo pre 5.00 časova ujutro, a početni intenzitet je bio na sličnom nivou kao i 4. avgusta. I to se nastavilo nekih 30 minuta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A gde ste se vi nalazili tokom tih prvih pola sata?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ponovo sam bio u bunkeru.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da kažete Pretresnom veću šta ste uradili kada ste izašli iz bunkera?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je sličan proces u odnosu na prethodni dan. Radio sam svoj posao i potrudio sam se da saznam šta se dešava ponovo na celom području poznatom kao Sektor Jug i da utvrdim tačno pokrete Hrvatske vojske i kretanja Vojske Republike Srpske Krajine. I podneo sam svoj izveštaj britanskom štabu, kao što sam to učinio i prethodnog dana.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Vratićemo se na 30. paragraf vaše prve izjave gde kažete, citiram: "Oba jutra i 4. i 5. avgusta, bilo je toliko artiljerijske vatre da nije moglo da se vidi gde su bile usmerene jer je bilo toliko puno granata i raketa koje su sletale u tako kratkom vremenu". Da li možete da objasnite Pretresnom veću tačno zašto mislite da bi veliki broj granata koji pada na neko područje imao uticaj na preciznost paljbe?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kao što sam objasnio, postojao je prekrivač od prašine i dima širom Knina u tim ranim jutarnjim časovima, i taj prekrivač bio je dovoljan da čak i iz naše velike blizine niste mogli tačno da vidite gde te granate padaju. A kako bi se prilagodila vatra i da bi se gađalo na precizan način, morate da



vidite gde padaju granate, da napravite korekciju i nastavite. I zbog toga, s obzirom na intenzitet te paljbe, takve akcije su bile gotovo sasvim nemoguće.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Idemo sada na 33. paragraf ove izjave. U sistemu elektronske sudnice to je na 9. stranici, a na BHS-u na 3. stranici. Vi tu kažete, ponovo citiram: "Od 10.45 časova mogli smo da čujemo tu i tamo da se puca iz tenka i iz mnogo pešadijskog naoružanja. Nije bilo artiljerijskog napada i nisam mogao da čujem ili vidim da je bilo bilo kakvog otpora". Možete li, molim vas, da objasnite Pretresnom veću da li ste vatru iz ovog tenka i ovog malokalibarskog naoružanja čuli da dolazi iz Knina?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vatra iz malokalibarskog oružja i tenka nije dolazila iz Knina. Zaista, tokom čitavog vremena dok sam bio tamo nikada nisam video ili čuo bilo kakvu pucnjavu da je dolazila iz Knina.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, da li možete da kažete Pretresnom veću odakle je poticala vatra iz tenka i malokalibarskog oružja u to vreme, 5. avgusta?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Sa naših položaja u štabu Ujedinjenih nacija, sudeći po zvuku, ja bih rekao da je izgleda dolazila iz ovog područja... iz naselja poznatog kao Drniš.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A to je južno od Knina?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Koliko se sećam, to je jugozapadno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I zvuk tenkovske i malokalibarske vatre, da li vam je to zvučalo kao zvuk borbe?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nije zvučalo kao borba. Zaista nisam imao utisak da je bilo odmazde.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A kasnije u tom istom paragrafu, vi kažete da je 7. brigada *Puma* prva ušla u Knin sa svojim tenkovima i oklopnim transporterima u konvoju, da se nisu kretali taktički, što vas je navelo da poverujete da nisu očekivali bilo kakav otpor. Želeo bih da objasnite Pretresnom veću zašto su tenkovi koji su dolazili u konvoju vama bili indikator da se ne očekuje otpor?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Na osnovu mog iskustva sa tenkovima, tenk koji ide putem kreće se taktički. To nije bezbedna zona da bi se kretali zajedno. Idu duž kritičnih tačaka puta, i na taj način raščišćavaju put za trupe koje idu iza njih. Ova vozila su se kretala u koloni, ljudi su bili na vrhu tenkova, u vozilima, svi zajedno u jednoj dugačkoj koloni, klicali, i bilo je savršeno jasno da nisu očekivali ni napad Vojske Republike Srpske Krajine, niti napad iz Knina.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Idemo na sledeći paragraf. Tu kažete: "Činilo se da je nakon ulaska Hrvatske vojske u Knin bilo malo kontrole. Vojnici su sistematski pljačkali kuće. Čula se vatra iz ručnog naoružanja i čule su se misteriozne detonacije barem nedelju dana posle toga". Da li možete da kažete Pretresnom veću da li ste lično primetili da se ove stvari dešavaju?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Naravno, veoma malo toga sam mogao da vidim prvog dana, jer sam bio zatvoren u bazi Ujedinjenih nacija. Međutim, 7. avgusta, i konkretno 9. avgusta, mogao sam da izađem u svom vozilu marke *land rover* zajedno sa vozačem i da započnem ponovo patroliranje. Bio je veliki broj vojnika Hrvatske vojske u Kninu, i bilo je jasno da je bilo malo ili nimalo kontrole. Video sam vojnike kako ulaze i izlaze iz kuća iznoseći razne električne aparate i sve ostalo što im je odgovaralo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako mogu da vas zamolim, da li možete konkretnije da se setite, pomenuli ste 7. avgust. Možete li da kažete Pretresnom da li ste izašli iz baze i otišli u Knin 7. avgusta?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. To je bilo baš tog dana, jer je to bio dan kada je specijalni izaslanik Ujedinjenih nacija, Yasushi Akashi došao u posetu. Mislim da je došao na mesto gde su sletali helikopteri u bazi Ujedinjenih nacija i bio je u jednoj dugačkoj koloni gde su bili i predstavnici medija. Mi smo ga otpratili do bolnice.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste ostali u pratnji gospodina Akashija čitavog tog dana?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam. Čim smo imali priliku, na putu nazad, moj vozač i ja smo se odvojili od tog konvoja i patrolirali gradom Kninom. Prema tome, imam izveštaj iz prve ruke, s obzirom da sam ja bio u mogućnosti da tačno vidim šta je dešava.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A tog dana, 7. avgusta, šta se događalo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kao što sam opisao ranije, dešavale su se pljačke. Bio je jedan opšti nedostatak discipline i kontrole. Bilo je jasno da su vojnici radili šta god su hteli.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste videli, da li su bili prisutni oficiri i komandanti, dok se ovo dešavalo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne... bilo je posebno uočljivo da nije bilo oficira ili bilo koga ko je bio u poziciji vlasti da kontroliše ono što se dešavalo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pomenuli ste ranije da ste se odvojili od konvoja gospodina Akashija. A ako je neko izvan tog konvoja, da li bi ono što ste vi videli bilo vidljivo nekome ko nije sledio tu kolonu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. To je bilo potpuno otvoreno ponašanje, pa čak i kad smo vozili pored njih nije se prekidalo i činilo se da je to normalno ponašanje u gradu tog dana.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kasnije u istom paragrafu vi kažete: "Kamioni su se zaustavljali ispred kuća i bio sam svedok da se svi mogući razni električni uređaji unose u automobile od strane vojnika, dok policija nije učinila ništa da to zaustavi. Ovo je trajalo najmanje dve nedelje". Zamolio bih vas da pojasnite Pretresnom veću da li se ova konkretna rečenica odnosi na događaje čiji ste svedok vi bili u Kninu?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Čim sam dobio priliku da patroliram izvan Knina, ja sam to uradio, kao što sam radio i pre 4. avgusta, odnosno, da patroliram širom Sektora Jug. I na... ili, tačnije, u onim područjima u kojima sam patrolirao, to ponašanje mi se činilo da je obrazac ponašanja na celom području.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A na osnovu sopstvenih zapažanja, da li se ova vrsta pljačke nastavila i u Kninu tokom dve nedelje posle *Operacije Oluja*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Najmanje dve nedelje, rekao bih, i to se dešavalo širom Knina.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kamioni i automobili bili su korišćeni tokom tog pljačkanja. Da li možete da kažete Pretresnom veću da li su to bili vojni ili civilni kamioni?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vozila koja su bila korišćena bila su i vojna i civilna. I ono što sam zapazio jeste da bez obzira koje su vozilo imali, punili su ga onim čega su mogli da se dokopaju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li po vama postoji bilo kakva sumnja u pogledu toga da li su osobe koju ste videli da su se tako ponašale bile, u stvari, vojnici Hrvatske vojske?

ADVOKAT KEHOE: Prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da li on ima neke informacije o opštem kontekstu? To je čista špekulacija. Da li ima bilo kakvu sumnju? Šta ima u tome što su utovarali ljudi u maskirnim uniformama, jer kao što i Tužilaštvo dobro zna, celo mesto je bilo u maskirnim uniformama.

SUDIJA ORIE: Ali pitanje nije da li su oni bili vojnici ili ne, već da li je svedok imao bilo kakve sumnje u tom pogledu. To je, naravno... to je pitanje, međutim, pre nego što se pitanje postavi svedoku, gospodine Russo, treba malo detaljnije da uđete u opis izgleda osoba koje ste videli da su uzimali sve što su hteli. I mislim da je ranije svedok posvedočio da su to bili pripadnici vojske, ali ja ću to da pronađem i da vidim da li je to tačno. U isto vreme, sećam se iz njegove izjave da je govorio o tome kako su ljudi obučeni ili ponekad se radilo o vojsci i civilima. Dakle, molim vas, pre nego što ga to pitate u vezi sa bilo kakvom sumnjom, da li možete da ga pitate nešto o činjenicama, da li je ikada posumnjao. Ako me pitate da li sam ikada u nešto posumnjao, to se naravno podrazumeva. Međutim, pre nego što postavite jedno takvo pitanje bilo bi, razume se, dobro da vidimo kakva su zapažanja stvorila takav utisak i koje su okolnosti možda mogle prouzrokovati bilo kakve sumnje.

ADVOKAT KEHOE: Dozvolite mi, časni Sude, ono što je Pretresno veće reklo mnogo puta jeste da Sud i Pretresno veće žele činjenice. Ne nagađanja, već samo činjenice.



SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Kehoe, rekao sam da je pitanje da li sam ikada imao sumnju na umu da je to pitanje činjenica. Ali...

ADVOKAT KEHOE: Shvatam vaše tumačenje, časni Sude. Razumem.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Russo, u svakom slučaju, pozivam vas da prvo istražite šta je svedok video, šta je u to vreme moglo u njemu da stvori utisak ili nekakve sumnje kod njega. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, rekli ste na početku vašeg svedočenja da ste pre *Operacije Oluja* imali priliku da posetite obe strane - i stranu Hrvatske vojske i stranu Vojske Republike Srpske Krajine u zoni razdvajanja. Dozvolite mi da vas prvo pitam: dok ste bili na strani Hrvatske vojske, da li ste imali priliku da vidite kakve su vrste uniformi nosili vojnici Hrvatske vojske?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, jesam. I znao sam u čemu je razlika između uniformi vojnika Vojske Republike Srpske Krajine i vojnika Hrvatske vojske.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da opišete Pretresnom veću izgled tipičnih uniformi vojnika Hrvatske vojske?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Bojim se da posle 13 godina moje sećanje nije isto.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste u vreme kada ste bili na strani HV-a u zoni razdvajanja, imali priliku da vidite kakvu vrstu kamiona i vozila je koristila Hrvatska vojska?

ADVOKAT KEHOE: Pa, časni Sude, u ovom trenutku ulažem prigovor. Mi smo sada u 2008. godini, svedok svedoči i ne seća se, i na pokušaj da se vratimo nazad u 1995. godinu ulažem prigovor, jer on se jednostavno ne seća.

SUDIJA ORIE: Mislim da je prvo pitanje bilo o tome kako su ljudi bili obučeni, i mislim da se sada postavlja pitanje vezano za kamione i vozila.

ADVOKAT KEHOE: Onda želim da skrenem pažnju Pretresnom veću da je Tužilaštvo očigledno krenulo tim putem, i mislim da je potrebno da se donese mera upozorenja, a mi ćemo videti kuda vodi ispitivanje.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako bih mogao ... da li treba da ponovim pitanje?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, mislim da mogu da dam kratak odgovor. Tih dana kad sam putovao po Kninu i širom Sektora Jug i kada sam video pljačkanje koje je vršio veliki broj pojedinaca, oni koji su pljačkali, nosili su uniforme HV-a.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Dozvolite mi da vas vratim na prethodno pitanje. Kada ste bili na strani HV-a u zoni razdvajanja pre *Operacije Oluja*, da li ste imali priliku da vidite vozila koja je koristila Hrvatska vojska?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, ja sam i pre mog raspoređivanja na područje, u sklopu obuke imao konkretno prepoznavanje vozila zaraćenih strana, njihovih uniformi, činova i obeležja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. A vozila koje su korišćena u pljački nakon *Operacije Oluja*, o kojima govorite u 34. paragrafu, da li su to bila vozila one iste vrste kao ona koja ste videli na strani HV-a u zoni razdvajanja?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, jesu, i bez izuzetka njihove registarske tablice su imala slova "HV", kao početna slova "Hotel Viktor".

prevodioci: Molimo vas da usporite zbog prevoda.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Shvatam da vam je teško da se svega setite ovde i sada. Sada ću da vas pitam da li ste u svojoj prvoj izjavi iz decembra 1995. godine kada ste rekli da su vojnici radili neke stvari, da li ste se u to vreme jasno sećali, na primer, šta su nosili vojnici HV-a?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. U 13. paragrafu svoje prve izjave, to je u sistemu elektronske sudnice na 4. stranici na engleskom jeziku, na 3. stranici na BHS-u, dakle, u 13. paragrafu, gospodine Dangerfield, navodite da je bilo kuća koje su pošteđene od pljačke i da su na njima bile oznake. Želeo bih da vas zamolim da to objasnite Pretresnom veću.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Ukratko, na tim kućama je pisalo na srpsko-hrvatskom jeziku "Hrvatska kuća" i to je bilo napisano bojom.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kako ste znali da je pisalo "Hrvatska kuća"?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ja sam, a Britanska vojska to uvek radi, dobio osnovnu obuku o jeziku zemlje u kojoj ću raditi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je vaše znanje srpsko-hrvatskog jezika isto i danas?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ne znam da li je sada odgovarajuće vreme za pauzu?



SUDIJA ORIE: Počeli smo u 14.15 časova. Prva sesija obično traje jedan i po sat. Dakle, još uvek imamo 15 minuta na raspolaganju.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, vi ste u 9. paragrafu svoje prve izjave naveli, a to je na engleskom na stranama 3 i 4, a na BHS-u na trećoj stranici; dakle, u 9. paragrafu rekli ste da ste, kada ste prvi put izašli iz baze bili svedok "kompletne promene u Kninu". Želeo bih da vas zamolim da objasnite Pretresnom veću šta ste podrazumevali pod tim?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kompletna promena u Kninu odnosila se na stanovništvo i na stanje u kom je grad bio. Kao što sam ranije rekao, bio je... ono što bih opisao kao užurban grad za njegovu veličinu. Ljudi su u velikom broju sedeli u barovima i kafićima, bavili se svojim svakodnevnim poslom. Posle 4. i 5. avgusta, postalo mi je jasno da je bilo vrlo malo preostalog civilnog stanovništva u tom gradu. Stanovništvo se smanjilo, i kada sam putovao po gradu, video sam dokaze znatnog bombardovanja koje je taj grad podneo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mogu li ovu poslednju rečenicu vašeg odgovora... u stvari, dozvolite mi da vas pitam: da li ste videli štetu od granatiranja u Kninu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, i bilo je jasno da je to bila šteta od svežeg granatiranja, i bili smo obučeni da otkrijemo iz kojih pravaca je vatra iz minobacača i granate, po svom karakterističnom obrascu, dolazila. Takođe je bilo jasno da su zgrade u onim područjima koje sam opisao i pokazao na karti bile pogođene.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li se to odnosi na ona područja koja ste zaokružili na fotografiji iz vazduha?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li možete da kažete Pretresnom veću da li je šteta od granatiranja koje ste videli, bila koncentrisana ili ograničena na bilo koje područje grada?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bilo po celom gradu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I sada bih želeo da porazgovaramo o vašim zapažanjima o tome šta se dogodilo izvan Knina u nedeljama nakon *Operacije Oluja*. U 10. paragrafu vaše prve izjave... i to je u sistemu elektronske sudnice na 4. stranici na engleskom jeziku i na stranici 3 na BHS-u. Dakle, u 10. paragrafu, gospodine Dangerfield, kažete da ste 9. avgusta, a to je bilo prvi put da ste išli u patroliranje, posetili grad Kistanje. Da li možete da opišete Pretresnom veću, pošto ste bili očevidac, šta se dešavalo u tom gradu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dobro se toga sećam. Kada smo došli do predgrađa Kistanja, bilo mi je jasno da je bilo mnogo pojedinaca obučениh u hrvatske vojne uniforme. Atmosfera je bila napeta. Moje pojavljivanje u vozilu marke *land rover*, sasvim jasno, nije bilo poželjno. Druga stvar koja mi je bila posebno uočljiva jeste da se



činilo da nema ni artiljerije ili vatre iz tenkova. Odnosno, nije bilo oštećenja na zgradama iz takvog oruđa, a to je bilo vrlo prepoznatljivo. Ono što je isto tako bilo jasno jeste da je velika većina Kistanja bila u plamenu. Tamo su bili vojnici koji su pljačkali, proslavljali pucanjem u vazduh, i zaista nije bilo... činilo se da zaista apsolutno nema kontrole nad onim šta se dešava u Kistanju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li Pretresnom veću da date neku predstavu koliko ste otprilike hrvatskih vojnika videli u gradu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Po mojoj proceni, to je bila veličina jedne čete. Tako da mislim da je bilo približno 150 do 200 vojnika.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ponovo, da li ste mogli da vidite da li je bilo oficira ili komandanta u tom gradu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. To je ista priča kao što je bila i u ostatku sektora tokom mog patroliranja. Očigledno nije bilo kontrole nad onim što se dešavalo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su tog dana bili prisutni neki civili u Kistanju?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tog dana nisam video da je bilo civila.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li ste putovali u druge gradove i sela u okviru Sektora Jug u nedeljama nakon *Operacije Oluja*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I da li možete ponovo da date neku predstavu Pretresnom veću koliko ste terena obišli unutar Sektora Jug tih nedelja?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tih nedelja, kao što sam i ranije činio, pre 4. i 5. avgusta, ja sam mnogo putovao širom Sektora Jug. I zaista, sećam se da sam tada spavao po šest sati, putovao i patrolirao po najmanje 14 sati tokom dana, a preostalo vreme sam pisao i podnosio svoje izveštaje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A u drugoj izjavi, mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P696, u 7. paragrafu... to je u sistemu elektronske sudnice druga stranica, a isto tako i na BHS-u. U tom paragrafu, gospodine Dangerfield, vi procenjujete da je 80 do 90 posto sela koja ste videli u Sektoru Jug u nedeljama nakon *Operacije Oluja* pretrpelo neki oblik paljevine. Da li možete Pretresnom veću da kažete da li se to zasniva na vašim ličnim zapažanjima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Zaista jeste, i taj procenat bih opisao kao izuzetno precizan, i izgledalo je da je većina sektora bila u plamenu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U sledećem paragrafu u toj istoj izjavi kažete da ste lično videli vojnike Hrvatske vojske oko gradova i sela gde su kuće i usevi bili u plamenu. Da li možete Pretresnom veću da date neku predstavu o tome koliko često ste takve stvari vidali?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To se svakodnevno događalo. U stvari, čovek postaje skoro blaziran kad se o tome radi. Vi putujete po području i to je bila poznata slika koju vidate svaki dan. Jednom prilikom sam posetio selo Cetina i ovo standardno ponašanje pljačkanja i spaljivanja se dešavalo i tamo. U stvari, neko vreme moje prisustvo nisu ni primetili, i u selo se dovezao jedan teretni kamion sa vojnicima koji su pucali iz vatrenog oružja u vazduh. Kada su primetili naše prisustvo, bili smo pritvoreni. Na trenutak, priznajem. Proveravali su nas, i rekao bih da to nije trajalo više od pet ili deset minuta, ali ipak smo bili pritvoreni, i nakon kraćeg razgovora ispratili su nas iz sektora, i onda sam pronašao put da se vratim u sektor, kako bismo nastavili sa našim rutinskim patrolama.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kad kažete da su vas ispratili izvan sektora, da li to znači u potpunosti iz Sektora Jug?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I da ostanemo na ovom istom paragrafu, gospodine Dangerfield, tu ste naveli isto tako da je hrvatska specijalna policija sprečavala pristup područjima koja su bila u plamenu, pa, bih vas zamolio da kažete Pretresnom veću da li je vas lično ikada sprečila specijalna policija da uđete u područja koja su gorela?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A u to vreme, da li ste znali šta je bio taj pripadnik specijalne policije po rangi i da li možete da kažete Pretresnom veću kako ste to znali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Imao sam obuku pre nego što sam raspoređen i znali smo kako se rangiraju svi u vojnom, kao i u onom koje bih nazvao paravojnom osoblju, i to ne samo na hrvatskoj strani, već i na bosanskoj strani i srpskoj strani, i to je standardna praksa što se naše obuke tiče.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li se sećate da ste napisali jedan članak u vezi sa vašim iskustvima tokom i nakon *Operacije Oluja*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5265.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li se to odnosi na tekst "Pad Republike" ?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Ali koliko sam shvatio, postoji prigovor na ovaj dokument.

SUDIJA ORIE: Ne znam da li postoji prigovor. Nije na spisku po Pravilu 65ter, zar ne? Prvo mora da se podnese zahtev da se doda na spisak po Pravilu 65ter.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude. Tako je.



SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora da se tekst doda na spisak po Pravilu 65ter, što nije isto što i uvrštavanje u spis?

ADVOKAT KEHOE: Nema, časni Sude. Ali moj prigovor u vezi sa ovim dokumentom nije bilo uvrštavanje u spis preko majora Dangerfielda, već preko nekog drugog svedoka.

SUDIJA ORIE: Da, ali... Prvo prva stvar. Znači, nema prigovora da se dokument doda na spisak po Pravilu 65 ter. Gospodine Russo, taj zahtev je usvojen. Molim vas, nastavite i ako dođemo do toga da ponudite dokument u spis, mi ćemo čuti od Odbrane da li imaju prigovor vezano za ovog svedoka. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: U isto vreme, gledam na sat da vidim koliko vam još uvek vremena treba?

TUŽILAC RUSSO: Imao sam nameru da ponudim u spis ovaj dokument i da završim ispitivanje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda je bolje da prvo završimo. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, ako pogledate ovaj dokument na ekranu, da li je ovo članak koji ste napisali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li možete da kažete Pretresnom veću kada ste ga napisali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. On je sačinjen od mojih izveštaja koje sam prikupio tokom tog perioda, ali sam ovaj dokument napravio 10 dana nakon 4. i 5. avgusta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, zamolio bih da se dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5265 uvrsti u spis?

SUDIJA ORIE: Kao dokument koji je u to vreme napravio svedok?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P699.



SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P699 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Ovim je završeno moje ispitivanje. Hvala vam, gospodine Dangerfield.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Russo. Pošto ste završili minut pre pauze, zamolio bih jedno razjašnjenje. Gospodine Dangerfield, kada ste bili pozvani da opišete zvuk borbe, koristili ste reč "odmazda", koja u pravu ima vrlo konkretan smisao, pa sam se pitao da li ste možda mogli neutralnijim rečima da opišete ono što je bila *uzvratna vatra*?

SVEDOK DANGERFIELD: To bi bilo tačno. Nisam čuo uzvratnu vatru.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Sada ćemo napraviti pauzu i nastavićemo u 16.10 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, vidim da stojite, tako da obaveštavam gospodina Dangerfielda da će sada biti unakrsno ispitivan. Gospodine Dangerfield, ispitivaće vas gospodin Kehoe koji zastupa gospodina Gotovinu. Molimo vas izvolite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobar dan, gospodine Dangerfield.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, vi ste tokom glavnog ispitivanja govorili kako ste podnosili izveštaje neprekidno tokom 4. i 5. avgusta, pa pretpostavljam i posle toga, a mi smo dobili vaš izveštaj, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P697 od 4. avgusta, i to je izveštaj od tri stranice. Postoje li i neki drugi?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne postoje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta to znači, "ne postoje"? Gde su oni? Ili šta se desilo sa njima, još bolje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Oni su bili predati zajedno i čuvaju se u mom štabu u dokumentima. Kad kažem "moj štab", mislim u britanskom štabu Sektora Jugozapad.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada kažete da oni više ne postoje, šta radi vaš britanski štab u Sektoru Jug sa dokumentima Ujedinjenih nacija?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nemam pojma. Kada sam rekao "ne postoje", to je, zapravo, značilo da ja lično nemam nijedan od njih u mom posedu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, koliko znate, ovi izveštaji trebalo bi da i dalje budu u Ujedinjenim nacijama?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ako je to ono što su oni želeli da urade, odnosno, da ih zadrže, onda da. Ako nisu, onda ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine Dangerfield, da li znate zasigurno da su vaši izveštaji bili uništeni?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, kad ste nam spomenuli da više ne postoje, da li vam je neko rekao da su uništeni?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste slali ove izveštaje u štab u Gornjem Vakufu, je li tako?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe ste ih slali u britanski štab u Splitu, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li oni postoje u britanskom štabu u Splitu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Molim vas, da li možete da ponovite pitanje?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vaši izveštaji koji ste poslali britanskom štabu u Splitu još uvek postoje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Taj štab je pre nekog vremena prestao da postoji.

SUDIJA ORIE: Ali, ako smem da vam skrenem pažnju na pitanje, koje je bilo neznatno drugačije formulisano drugi put. Prvo je gospodin Kehoe pitao da li oni postoje u britanskom štabu u Splitu, ali kada je ponovio svoje pitanje, pitao je: "Da li vaši izveštaji koji ste poslali britanskom štabu u Splitu još uvek postoje?", što je drugačije, jer oni mogu biti negde drugde, ali on sada identifikuje vaše izveštaje kao one koji su poslani u Split, pa prema tome pitanje da li taj štab još uvek postoji nije relevantno. Relevantno je postojanje tih izveštaja koji su poslani u taj štab.



SVEDOK DANGERFIELD: Hvala vam za razjašnjenju pitanja, gospodine. Ne znam da li ti izveštaji još uvek postoje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, gde su dokumenti koji su se nalazili u britanskom štabu u Splitu bili arhivirani?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam odgovor na to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe ste slali svoje izveštaje u Ministarstvo odbrane u Londonu, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li ste ih videli u Londonu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, rekli ste da su postojale samo dve lokacije u koje ste slali izveštaje, to su britanski štab u Gornjem Vakufu i britanski štab u Splitu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. I mislim da je važno da se razjasni da dok je svaki izveštaj morao da ode u štab u Gornji Vakuf, moja vlastita odluka je bila o tome da li treba da idu i u štab u Splitu. Tako da ne verujem da je svaki izveštaj poslat i u štab u Splitu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ko je *DLC* u vašoj distributivnoj mreži u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P697?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da je to *data link cell*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A šta je *data link cell*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nemam pojma.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nemate pojma?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nemam pojma. Mislim da bi to mogao da bude jedan deo štaba koji vrši sređivanje materijala koji sam poslao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Preko toga, ne mogu da budem precizniji.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vi ste to slali u Split. Vi ste to slali u Gornji Vakuf, a vi ste slali i u ovaj *DLC*, ali ne znate šta je *DLC*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Znam šta ta slova predstavljaju, ali ne znam tačan sastav te konkretne organizacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, kada je... kada je ta informacija odlazila u *DLC*, ko je primao te informacije?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam. Kao vojnik, povremeno, ali češće da nego ne, dobijate naređenja i vi izvršavate svoja naređenja koliko najbolje



možete. Ponekad to znači da radite stvari a da svaki put ne znate zašto, i nisam uvek u prilici da se raspitujem zašto. Moj zadatak je bio da izvršim naređenje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, ko vam je dao naređenje da pošaljete ove izveštaje *DLC*-u?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bio moj glavni oficir za vezu u štabu sektora u Gornjem Vakufu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ko je to bio?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To bi bio major... major May iz Kraljevskih marinaca.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kako se zvao major May, da li znate?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Bojim se da mu ne znam ime.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali on je bio Kraljevski marinac?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je primalac ove informacije iz *DLC*-a bio *MI6*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nemam pojma.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li ste ste radili za *MI6* u to vreme?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Koliko znam, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da ste radili za *MI6*, da li bi to znali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, hoćete da kažete dok ste vi radili na terenu, mogli ste i da radite kao predstavnik ili zastupnik *MI6*, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nije tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, upravo ste nam odgovorili kad sam vas pitao da li ste radili za *MI6*, rekli ste: "Koliko ja znam, nisam." Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, tako stoji.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A onda sam vas pitao: "A da ste radili za *MI6*, da li biste to znali?" I vaš odgovor je bio: "Ne."

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako stoji.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, gospodine. Dok ste se kretali po tom području, pokušavali ste da prikupite informacije o pokretima Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine, je li tako?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A razlog zašto vas je štab poslao iz vašeg štaba u Gornjem Vakufu u Knin bio je da se prikupi još više informacija. Da li je to tačno?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako mogu sada da vam skrenem pažnju na vaše izveštaje, a ja se sada pozivam na izveštaj i govorim o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P698...

ADVOKAT KEHOE: I možda grešim, možda imam netačne brojeve, gospodo sekretarko, ali mislim da je P698 bio poslednji dokument koji je svedok uveo, a to je "Pad Republike Srpske Krajine". Mislim... da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P697, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P699, ali ispravite me ako grešim.

ADVOKAT KEHOE: Da, dokazni predmet Tužilaštva broj P699. Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste na početku... to je u drugom paragrafu dokaznog predmeta Tužilaštva broj P699, dakle, rekli ste sledeće: "Od maja ove godine, naš posao je da pratimo gomilanje hrvatskih snaga na zapadnoj strani jugoistočne zone sektora Ujedinjenih nacija. Takođe smo pratili reakcije Vojske Republike Srpske Krajine". Vi ste znali, gospodine, kad ste došli... dozvolite mi da ovo povučem i da se vratim malo nazad. Pre nego što ste otišli u Knin, znali ste da su snage Hrvatske vojske u Livanjskom polju i gore na Dinari bile pod komandom generala Gotovine, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam to znao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali dobili ste informacije o pokretu Hrvatske vojske koje su išle u Livanjsko polje pre napada na Grahovo, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da pojasnim, prilikom primanja informacija, ja bih bio obavešten o tome, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, pre odlaska u Knin, dobili ste kratka uputstva i druge podatke u svom štabu u Gornjem Vakufu o tome šta se dešavalo u Krajini, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Sećam se da sam dobio kratka uputstva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I to je bilo da biste bolje razumeli šta se dešava kada ste konačno došli u Knin. Zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da može to tako da se kaže.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da predemo sada na dokazni predmet, i ako možemo da se potrudimo da rekonstruišemo taj sastanak, i da vidim da li sad mogu da pogodim tačan broj. Mislim da je to dokument koji nosi oznaku 1D420015. Gospodine Dangerfield, ovo je serija slajdova koji želim da pogledamo zajedno.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, ovo je nekoliko vojnih operacija snaga Hrvatske vojske počevši od zime 1994. godine, koje su kulminirale u jesen 1995. godine, otprilike 11. oktobra. Možemo li da pogledamo sledeći slajd. I da bismo se orijentisali, kao što možete da vidite, radi se o teritoriji koja je pod kontrolom HVO-a i Vojske Bosne i Hercegovine i, naravno, radi se o drugim područjima Bosne i Hrvatske, uključujući i *Bihaćki džep* u centru. I tokom vašeg boravka, tamo je bilo povremenih napada na *Bihaćki džep* od strane Srpskih snaga, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam pratio Bihać, tako da ne mogu da se izjasnim o tome.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, vi ste bili u G2 što znamo iz vaše izjave, a G2 je obaveštajna služba koja se bavila prikupljanjem obaveštajnih podataka, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ja bih rekao da se bavila prikupljanjem informacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja ću koristiti vaš izraz. To je prikupljanje informacija. I kada ste dobijali svoja uputstva o čuvanju tajne (*debriefing*) o tome šta se dešava u Hrvatskoj vojsci, moglo bi se reći da vam je rečeno, kao deo vašeg uvida u teren, kakva je situacija bila u tom području 1994. i 1995. godine, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Rekli ste da sam dobijao uputstva o čuvanju tajne. Nikada nisam dobio uputstvo o čuvanju tajne. Moj posao je bio da se koncentrišem na područje poznato kao Sektor Jug.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, vi ste dobili kratka uputstva, zar ne?

SUDIJA ORIE: Čini se da postoji uputstvo za čuvanje tajne (*debriefing*) i kratko uputstvo (*briefing*) i očigledno je problem u tome, gospodine Kehoe. Čuo sam nešto što mi je zazvučalo kao *briefing*, ali u transkriptu stoji *debriefing*. I to je na stranici 46, red 22.

ADVOKAT KEHOE: Možda ću to da povučem. Možda se ovde ne razumemo sasvim, časni Sude, i ja ću to da razjasnim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da ste nam rekli da ste prošli obuku o jezicima. I tu obuku ste završili u vojsci. Isto tako prošli ste obuku o zaraćenim stranama, i prošli ste obuku o uniformama. Da li ste takođe dobili i obuku o oružanim sistemima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kada kažete "obuku o oružanim sistemima", možete li da pojasnite na šta tačno mislite, gospodine?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste dobijali informacije od svog štaba o oružanim sistemima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. O prepoznavanju sistema naoružanja.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, prošli ste obuke za prepoznavanje oružanih sistema, pored ostalih obuka koje ste prošli, govorio sam o tome, radi se o: jezičkoj obuci, uniformama i informacijama o zaraćenim stranama. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kao deo informacija koje ste dobili, i molim da pređemo na sledeći slajd. Radi se o *Operaciji Zima 1994. godine*, od 29. novembra do 24. decembra 1994. godine. Kada ste primili kratke informacije, takođe ste dobili informaciju o raspoređivanju snaga i na Hrvatskoj strani, i dozvolite mi... uključujući stranu HV-HVO-a, kao i na srpskoj strani, i pri tom mislim na stranu Republike Srpske Krajine, kao pripadnike Vojske Republike Srpske, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Želeo bih da komentarišem ove slajdove. Ovo nisu moji slajdovi. To nisu slajdovi na osnovu kojih sam dobio uputstva kako bih se upoznao sa situacijom, ako sam uopšte tokom dobijanja uputstava koristio slajdove u to vreme. Tada nije bilo dovoljno kompjuterske tehnologije, niti je bilo finansijskih sredstava u britanskoj armiji da se naprave takvi materijali. Dakle, smatram da ne mogu da komentarišem slajdove koje mi pokazujete.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, ja sam želeo da imam te slajdove ili informacije koje ste gledali kad ste dobijali uputstva, ali ako pogledamo slajd koji je pred vama i kad uzmete u obzir informacije koje ste dobili od svog štaba u Gornjem Vakufu, da li su vam oni objasnili da je operacija Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane pod komandom generala Gotovine u zimu 1995. godine i da na tom području ... izvinite, u zimu 1994/1995. godine, izvinjavam se ... u zimu 1994. godine, gde je područje označeno plavom bojom područje koje su zauzele snage Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane tokom vremenskog perioda od 29. novembra do 24. decembra 1994. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da smo imali grubu ideju o tome što je opisano kao zona razdvajanja između zaraćenih strana. Mislim da je jasno da oni nisu imali dovoljno podataka, a samim tim, to je bio razlog zašto sam bio raspoređen kao oficir za vezu između sektora znanih i kao Sektor jug i Sektor Jugozapad.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, na osnovu informacija koje ste dobili tada i informacije koje ste naknadno dobili, i kad pogledate ovu kartu, da li prepoznajete da je jedna od prvih u nizu ofanziva kojima je komandovao general Gotovina bila *Operacija Zima '94*, kada je preuzeta kontrola nad ovim prostorima, kako se krećemo ka Dinari koja je ovde osenčena svetlo plavom bojom?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ovo se sve dešavalo pre mog raspoređivanja, tako da ne prepoznajem to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, vi ste dobili... kada ste dobili uputstva, dobili ste informacije o tome šta se dešava u ratnoj zoni pre nego što ste došli na lice mesta, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Imali smo... imali smo strateški okvir.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A deo tog strateškog okvira su ove vojne operacije od strane Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane u zimu 1994. godine, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se da smo bili upoznati sa ovom konkretnom vojnom operacijom. To ne znači da nisam bio upoznat o toj operaciji ili da nisam dobio informaciju o tome. Ne sećam se da sam dobio informaciju o operaciji.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, bili ste upoznati...

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude, ako idem prebrzo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, ponekad mi koji govorimo istim jezikom treba da samo malo paziramo. Da li ste se upoznali na ovim vojnim operacijama u... bilo kojim u zimu 1994. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne verujem da sam bio upoznat sa konkretnim vojnim operacijama. Mislim da sam...

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi... gospodine Dangerfield, povremeno se prebacujem na druge jezike jer moram da proverim da li je prevod... gde smo. Zbog toga je došlo do malo duže pauze. Gospodine Kehoe, ako se izvinjavate što idete prebrzo, zamolite nekoga da sluša francuski ili BHS kanal i saznajte da li su završili svoj prevod.

ADVOKAT KEHOE: Ja ću dati taj zadatak gospodinu Akhavanu.

SUDIJA ORIE: Da. On je takođe jezički obučen. Da, razumem. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: I mislim da poslednje... jer... gospodine Kehoe, imam mali problem. Vi jako puno informacija prikazujete na ekranu, i mislim da je prva stvar, a sporo smo došli do toga, da saznate da li je svedok bio upoznat sa *Operacijom Zima '94*, i čak ste mogli da ga pitate i bez ovog velikog broja vojnih informacija na karti koje možda jesu poznate, a možda su potpuno nepoznate svedoku. Dakle, dajte da idemo od šire slike na detalje.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako ne govorimo o konkretnoj operaciji, gospodine Dangerfield, da li ste primili informacije o tome šta se događa gore na... u ovom području, odatle pa sve do Dinare za vreme sukoba koji se odvijao u zimu 1994. godine? Da li se uopšte sećate?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. Ne bih dobio konkretne informacije o bilo kojoj konkretnoj operaciji. Možda bih dobio grubu informaciju o tome gde se nalaze zaraćene strane, jer naravno kad sam raspoređen u region, nisam bio prvobitno



raspoređen u ovoj oblasti. Tako da je moj prvi posao bio da radim nešto drugo, kao drugi oficir za vezu u sektoru.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem, gospodine. Dozvolite mi da ukratko prođemo kroz to, a zatim, u svom saopštenju... sad ponovo gledam dokazni predmet Tužilaštva broj P699. Ne znam da li imate to pred sobom, gospodine Dangerfield, ali ...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Možete li da me uputite preciznije, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. To je "Pad Republike Krajine", članak koji ste vi napisali.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U pretposlednjem paragrafu, u drugoj rečenici... oprostite, u trećoj rečenici: "Od maja ..." Da li vidite to? "Od maja, Hrvatske snage..."

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: "Od maja ove godine, naš posao je bio da pratimo razvoj Hrvatskih snaga", da li je taj paragraf?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ne, gospodine. To je onaj paragraf koji počinje rečima: "Oko 21. jula..."

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. Pronašao sam ga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada idemo nadole, na treću rečenicu.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I tu se konstatuje da su od maja meseca Hrvatske snage napale Livanjsko polje istočno od strateški važne planine Dinare. Tako da ste imali informacije o kretanju Hrvatske vojske u proleće 1995. godine, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam imao nekoliko takvih sastanaka. Kao što sam rekao, bio sam na jednom sastanku, a tu sam napisao i onda sam sebi dao zadatak da taj podatak otkrijem pre stupanja na položaj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Jeste li saznali da je, u stvari, bilo ofanziva Hrvatske vojske u proleće 1995. godine sve do Dinare? Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da bih saznao da Hrvatska vojska zauzima teren, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da ponovo pogledamo... i uzgred budi rečeno, vi ste do tada hteli da saznate šta se dešava, a u tom trenutku tokom svog rada sa G2, znali ste da su te snage Hrvatske vojske bile pod komandom generala Gotovine, zar ne?

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Možete da odgovorite na pitanje.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam siguran da sam znao, ne, gospodine.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde da pogledamo ovih nekoliko narednih slajdova, a ako jeste...

ADVOKAT KEHOE: Da li možemo da se vratimo na dokument 1D420015. Molim vas da nam prikažete treći slajd.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, sada ću da vam pokažem nekoliko slajdova, a zatim ću da vam postavim nekoliko pitanja.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da pređete na sledeći slajd. Ovo je prikaz karte neposredno pre *Operacije Skok 1*. Možemo da pređemo na sledeći slajd. Ako možemo da pogledamo to. Ovo je *Operacija Skok 1* od 7. aprila 1995. godine. Svetlo plava područja su područja koja su ponovo zauzeta u *Operaciji Skok 1*. Molim sledeći slajd. Ovo je *Operacija Skok 2*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ova *Operacija Skok 2*, gospodine, odvija se od 4. do 11. juna 1995. godine. Gospodine, znali ste da je u junu bilo napada Vojske Republike Srpske na: Srebrenicu, Žepu i Goražde, kao i da je dodatni pritisak vršen na Bihać. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE: Molim sledeći slajd. To je *Operacija Skok 2*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ovo je... ponovo je reč o operacijama, gospodine. Kada govorite o hrvatskim snagama koje od maja napadaju Livanjsko polje, vi govorite generalno o ovakvim operacijama. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pre nego što nastavim, mislim da je važno da odvojim svoj odgovor od slajdova. Jer moj odgovor na pitanja zasniva se na mojim informacijama koje sam ovde napisao. Dakle, podatak kojim ću vam dati tiče se sledećeg: ne prepoznajem te slajdove. Postoji mnogo malih informacija o tome koje nisam ja uneo. Nisam ih tamo stavio. Nisu ni britanske službe. Ja to nisam verifikovao, tako da ne mogu da komentarišem ništa o tome. Dakle, kad ja napišem o nečemu ovde, to je... više strateškog tipa, to je pregled. To je vrsta informacije koju biste mogli da pročitate u novinama koje je napisao strani dopisnik. To nije detaljnije od toga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, kad ste dostavljali informacije vašem štabu u Splitu i vašem štabu u Gornjem Vakufu i *DLC*-u, ko god da je to, niste im slali informacije koje bi mogle da se pročitaju u *Daily Telegraphu*, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Za njih je bilo važno da znaju, u skladu sa onim što ste rekli u izjavi koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P699, da je vaš posao... ili, citiram "Naš posao je da pratimo razvoj hrvatskih snaga".

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pozivate se na citat iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P699?



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je članak iz časopisa, gospodine.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. Moj tekst nije tako označen, dakle, da li bismo mogli da razjasnimo o kojoj se izjavi tačno radi, kada govorimo o tome...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Apsolutno. I...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...vaš je komentar sasvim na mestu, gospodine. A ako u bilo kom trenutku, gospodine Dangerfield, niste sigurni na šta mislim...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Apsolutno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...molim vas, zaustavite me.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako sam nešto prevideo, sigurno ću vam to dati. Ono o čemu sam sada govorio je vaš članak "Pad Republike Srpske Krajine", a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P699. I iskreno govoreći, kada sam rekao oznaku P699, to je više za zapisnik nego za vas. Moje je pitanje, ako možemo da se vratimo na to, dakle, informacije koje ste slali svojim štabovima, kako u Gornji Vakuf, tako i u Split i ovom *DLC*-u, to su bile informacije koje su za njih važne kako bi shvatili nagomilavanja hrvatskih snaga i aktivnosti hrvatskih snaga, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislím da je važno imati na umu da se nije radilo samo o hrvatskim snagama, već i o snagama Vojske Republike Srpske Krajine i svim zaraćenim stranama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, govorim o ovoj konkretnoj operaciji u proleće... u junu 1995. godine i o snagama HV-a u tom pogledu. Ovo je tip informacije koju biste slali vašim štabovima i *DLC*-u?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu da komentarišem o junu 1995. godine. Mogu da komentarišem informacije za tu konkretnu operaciju 1995. godine, ali ono o čemu mogu da dam komentar tiče se informacija koje su sadržane u izjavama koje sam dao i sve činjenične informacije koje sam dobio sa terena.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, samo čekam signal da nastavim...

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Kehoe, ja sam vas zamolio ranije da počnete od šire slike. Da li ste ikada podneli izveštaj o operaciji koja vam je bila poznata pod nazivom *Operacija Skok 2*?

SVEDOK DANGERFIELD: Ne, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da li ste ikada podneli izveštaj o operaciji u sklopu koje su se izgleda odvijale borbe u blizini hrvatsko-bosanske granice između 4. i 11. juna 1995. godine?



SVEDOK DANGERFIELD: Ne, gospodine.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, o kojim operacijama ste govorili u vašem članku u pretposlednjem paragrafu, govoreći da hrvatske snage napadaju Livanjsko polje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Ta informacija je informacija koju sam dobio iz opštih saznanja. Kao što sam rekao, takvu vrstu informacija mogli ste da dobijete iz novina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste podneli izveštaj o borbi... dozvolite mi da ovo povučem, ponovo se vraćam na vašu izjavu, na dokazni predmet Tužilaštva broj P699, odnosno Bosansko...

SUDIJA ORIE: To je ponovo članak...

ADVOKAT KEHOE: Članak, izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...zato što zbunjujete svedoka.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U članku, ponovo u tom istom paragrafu kažete: "Bosansko Grahovo je bilo od vitalnog značaja za Srbe iz Krajine s obzirom da je tuda prolazio njihov glavni put za snabdevanje od uporišta bosanskih Srba u Banja Luci."

ADVOKAT KEHOE: Ako bismo mogli da pređemo na sledeći slajd.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste podneli izveštaj o borbama ili o napadu Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane na Bosansko Grahovo, o čemu govorite u vašem tekstu, u P699?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se tačno. Ako se to nalazi negde u nekoj od mojih izjava, molim vas, da li možete da mi naznačite gde?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vi govorite o tome, gospodine...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Govorim o tome u ovom članku. Ako sam izvestio negde drugde, molim vas, da li možete me uputite na to?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nažalost, gospodine, ja nemam ostale vaše izveštaje.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to je razlog zašto sam vam postavio pitanje da li ste izvestili o tome. Primetio sam da u vašem članku P699, u poslednja dva paragrafa, govorite o važnosti... da je od vitalnog značaja Bosansko Grahovo, i u sledećem



paragrafu kažete: "U poslednjoj nedelji jula...", citiram: "U poslednjoj nedelji jula, hrvatske snage su se brzo i odlučno kretale kako bi zauzele grad Bosansko Grahovo. To je bio veliki udarac za krajiške Srbe jer je presečena njihov pravac za snabdevanje." Dakle...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, u vašem pitanju, rekli ste: "Da li ste"... tu se kaže: "U redu. Govorite o borbama ili o napadu Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane na Bosansko Grahovo, o čemu govorite u vašem tekstu, u P699." Svedok je pitao gde se u ovom članku govori o borbama ili o napadu Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane na Bosansko Grahovo. Gde možemo to da pronađemo?

ADVOKAT KEHOE: Kao što sam citirao, časni Sude, to je na dnu prve stranice u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P699, i možemo ponovo da vratimo na ekran P699, tako da možemo da vidimo to u tom delu teksta.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Trebalo bi da bude na dnu prve stranice.

SUDIJA ORIE: Da. Da li je to sada jasno i vama, gospodine Dangerfield?

SVEDOK DANGERFIELD: Da. Hvala vam, gospodine.

SUDIJA ORIE: Dakle, vi ste o tome pisali, a sada vam gospodin Kehoe postavlja pitanja o tome.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako možemo da se vratimo na dokument koji nosi oznaku 1D420015, to je slajd *Operacije leto 1995*. I dok čekamo da se to pojavi, gospodine Dangerfield, ponovo vas vraćam na vaš članak, na P699, i primetićete da u prvoj rečenici kažete da je negde oko druge nedelje jula Vojska bosanskih Srba napala Srebrenicu, zonu koju su Ujedinjene nacije proglasile zaštićenom zonom i preuzele kontrolu.

ADVOKAT KEHOE: Dakle, ako možemo sada da pogledamo... ako možemo da pređemo na sledeću stranicu, na slajd... izvinjavam se, na prethodnu stranicu, molim vas. Trebalo bi da bude... tako je. To je u redu. Ako pogledamo desnu stranu ove fotografije, i ako govorimo o mesecu julu kada su se ovi napadi odvijali u Srebrenici i Žepi... izvinite... To bi trebalo da bude dva slajda pre ovog, na 8. stranici.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, prva rečenica otprilike u drugoj nedelji jula, na kojoj smo sada stranici?

ADVOKAT KEHOE: Još uvek smo na prvoj stranici.

SUDIJA ORIE: Još uvek smo na prvoj stranici. A koji paragraf?



ADVOKAT KEHOE: Treći paragraf.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ostaćemo pri tome, gospodine Dangerfield. Govorimo o periodu tokom jula meseca 1995. godine, kada su osvojene Srebrenica i Žepa, kada su se odigrali napadi na Sarajevo, a kombinovane snage Vojske Republike Srpske i Vojske Republike Srpske Krajine zajedno sa snagama Fikreta Abdića napale su *Bihaćki džep*. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se tačno ko je bio nadležan za tu operaciju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ćemo da pređemo na sledeću stranicu... na sledeći slajd, izvinite. I u interesu vremena, ako bismo mogli brzo da pređemo kroz ovo. Ako se sećate, to je područje koje su zauzele snage Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane, uključujući i Grahovo, o čemu govorite u poslednjem pasusu dokaznog predmeta Tužilaštva broj P699. Da li je to tačno, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vi povezujete slajd sa mojom izjavom. Moram da odvojim te dve stvari. Ne znam i ne prepoznajem da li je to tačno ili nije. Tako da mogu samo da komentarišem ono što je u mojoj izjavi, kao što sam rekao ranije, a to su informacije koje smo i vi i ja mogli da pročitamo u novinama koje je napisao neki strani dopisnik.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, da li ovo je napisano uopšteno na osnovu vašeg sećanja? Da li je ovo područje koje su zauzele Hrvatska vojska i Hrvatsko vijeće obrane u *Operaciji leto 1995*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Jednostavno nisam spreman da se izjasnim o tome, jer kao što sam rekao, ne mogu da komentarišem nešto što nije moje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da pređemo sada na sledeći slajd koji predstavlja prikaz *Operacije Oluja*, a vi ste podneli izveštaj o *Operaciji Oluja*.

ADVOKAT KEHOE: Molim da pređemo na sledeći slajd. Što se tiče *Operacije Oluja* imamo područja koja su tu navedena. I molim da pređemo na sledeći slajd.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vi ste shvatili značaj *Operacije Oluja*, kako za Republiku Srpsku Krajinu, tako i za Hrvatsku vojsku. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ja sam bio dvadesetpetogodišnji kapetan kada se to desilo, i vi ste pročitali ovaj članak i videli da mi je sve to bilo veoma interesantno. Bio sam više zainteresovan za ono što se dešavalo tamo i u tom trenutku, nego ono što se dešavalo meni... mojim patrolama. Možda sam shvatio razloge zašto, međutim, nisam radio na strateškom nivou.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, bili ste tamo kako biste prikupili informacije i da biste ih prenosili. Kada ste prikupljali te informacije, da li ste postavili



sebi pitanje zbog čega je bilo neophodno da Hrvatska vojska pod komandom generala gotovine preuzme Knin?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam postavljao ta pitanja, ali mislim da sam verovatno znao iz opšteg znanja i onoga što sam pročitao u knjigama koje sam pozajmljivao iz biblioteke.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A šta ste znali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim, znao sam da je Knin verovatno najveći grad... ili svakako je najveći grad u području poznatom kao Sektor Jug. Znao sam da je značajan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, gospodine. I to je bio njihov komunikacioni centar, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je centar vlasti VRSK, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam... nisam siguran.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste u to vreme bili upoznati da li je bilo određenog pokreta trupa u i oko Knina? Govorim o 4. i 5. avgustu u toku *Operacije Oluja*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: 4. i 5. avgusta mi smo bili u kasarni, u bazi Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE: Molim da predemo na brzinu na sledeći slajd i da prodemo kroz to.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dangerfield, to nije odgovor na pitanje. Pitanje je da li ste u to vreme bili upoznati. Moglo je biti na osnovu ličnih opservacija, ili na osnovu informacije koju ste dobili od drugih ljudi. Čak i ako ste bili u kasarni, kao što ste rekli, to ne znači da niste upoznati sa nekim stvarima. Gospodine Kehoe, možete da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Upravo pokušavam da prodemo kroz to i da vidim tačno šta znate, gospodine. Ovo je 8. avgust, i da li vam je poznato da se ovde na vrhu u ovom području učvrstila linija sukoba na dan 8. avgusta?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ovo je karta velikih razmera. A ja sam se bavio kartama 1:50.000, to znači da jedan kvadrat predstavljao jedan kilometar. S tim nivoom detalja sam se bavio. Tako da ne mogu da komentarišem karte ovih razmera.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako pogledamo na vrh karte, da li se ta linija HV-VRS-VRSK učvrstila u Drvaru i okolini, i da li ste to videli kad ste se vozili okolo te noći?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu da se setim da sam posetio određena mesta određenih datuma. Ako biste mogli da me uputite gde je to u mojim izveštajima, onda bi možda mogao da pročitam i vidim više detalja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, ja vas samo pitam na osnovu izjave gde ste rekli da ste se vozili sa vozačem i u svom vozilu po celom području 9. avgusta, pa vas pitam da li ste videli ovu konkretnu liniju sukoba i da li ste je obišli?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu komentarisati o 9. avgustu, odnosno o konkretnom datumu, a da mi se ne osveži pamćenje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da pređemo na sledeći slajd. Da li vam je bio poznat protivudar po... izvinite, združenih snaga VRS i VRSK? I možemo da idemo... na 12. avgust. I ako pogledamo dalje sledeći slajd. I kontranapad snaga Hrvatske vojske pod komandom generala Gotovine 13. avgusta. Da li vam je to bilo poznato kada ste se nalazili na tom području?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu da komentarišem detalje karte gde se to navodi da je... mislim da vi kažete - bez obzira na to šta se dogodilo. Bojim se da ne mogu dalje da komentarišem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, generalno gledano, bez... bez... ako možemo da se udaljimo od detalja i samo govorimo uopšteno, da li vam je bilo poznato da se to događalo 12. i 13. avgusta?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu komentarisati.

ADVOKAT KEHOE: Samo trenutak, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada kažete da ne možete da komentarišete, da li to znači da ne znate?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mislim da to znači da ne znam. Jednostavno se ne sećam se. Samo se ne sećam da sam imao informacije o tome. I... ako je... moram da... ako mi tražite da komentarišem stvari, informacije koje sam napisao u nekom od mojih izveštaja, koje su prisutne ovde, i onda, da, ja mogu, ali ne mogu da povežem određene datume, mesta, akcije, osim ako ih ja nisam napisao ili pisao o njima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, mislim po tom osnovu, dozvolite mi da vam pokažem drugu kartu od 18. avgusta o terenu koji je zauzet kontranapadom snaga HV-a pod komandom generala Gotovine. To će biti sledeći slajd koji prikazuje linije sukoba 18. avgusta posle kontranapada. Generalno gledano, što se tiče ovog celog pitanja, gospodine, da li ste znali... kada ste otišli iz Knina?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da je to bilo početkom septembra.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle... a gde ste otišli?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kući.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Početkom septembra, da li ste saznali da Hrvatska vojska napreduje početkom septembra u operaciji pod nazivom *Operacija Maestral*? I dozvolite mi da pređem na sledeći slajd, pa ćemo doći do toga.

ADVOKAT KEHOE: Možemo da idemo na sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znali ste, gospodine Dangerfield, da su združene snage Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane, zajedno sa Armijom Bosne i Hercegovine, u stvari, izvršile napad na snage bosanskih Srba i Vojsku Republike Srpske Krajine. A da li ste saznali da su tokom ove operacije pod nazivom *Operacija Maestral*, od 8. do 15. septembra 1995. godine, zauzeli 2.500 kvadratnih kilometara teritorije i prodrle 30 kilometara u teritoriju koja je bila pod kontrolom Vojske Republike Srpske? Da li ste to znali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U septembru 1995. godine više me je zanimalo da idem kući u Englesku, gde nisam bio pet godina.

SUDIJA ORIE: Ali, gospodine Dangerfield, pitanje nije bilo šta vas je uglavnom zanimalo, već vam je gospodin Kehoe postavio, moram da kažem, prilično kompleksno pitanje koje sadrži puno informacija, pa ćemo pokušati da idemo jedno po jedno. Da li ste znali da su združene snage Hrvatske vojske i Hrvatskog vijeća obrane, zajedno sa Armijom Bosne i Hercegovine izvršile napad na snage bosanskih Srba početkom septembra?

SVEDOK DANGERFIELD: Ne, nisam, gospodine.

SUDIJA ORIE: Pa, onda pretpostavljam da ne znate da je to bilo 2.500 kvadratnih kilometara i da je to bilo 30 kilometara? To je...

SVEDOK DANGERFIELD: Ne, gospodine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Ranije sam se konsultovao sa kolegama, i svi smo se složili da je svrha da slušamo svedočenja svedoka i da Pretresno veće čuje svedočenje i da Pretresno veće sazna više o tome šta se dogodilo i šta svedok može da nam kaže, a ne da obrazujemo svedoka o događajima koji su se odigrali kako bi on otišao kući kao mudriji čovek. To se možda donekle izgubilo u poslednjih pola sata, ako ne i 35 minuta. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Preći ću na nešto drugo i daću svedoku...



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pretpostavljam iz vašeg svedočenja da nemate više saznanja o aktivnostima Hrvatske vojske nakon vašeg odlaska u septembru 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, proći ćemo brzo kroz preostale slajdove. Nakon *Operacije Maestral* pokazaću Pretresnom veću ove...

SUDIJA ORIE: Da li je reč o ovome o čemu je svedok upravo rekao da ne zna ništa?

ADVOKAT KEHOE: Ne, to je samo da se preostali deo pokaže Pretresnom veću, a to je...

SUDIJA ORIE: Pa, mi smo tu da... hajde da pogledamo sledeći slajd kao što ste predložili.

ADVOKAT KEHOE: Mogu ovim da se pozabavim kada svedok završi svedočenje o ovom dokumentu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Naravno, pitao sam se tokom poslednjih pola sata da li smo čuli dosta ovih pitanja o tome koja je strana preuzela kontrolu nad kojim područjem, pa čak i o veličini područja. Ako je svedok očigledno i u više navrata rekao da on nema pregled situacije o onom šta se tamo dogodilo, zašto ne pokušate da se dogovorite, jer se čini da većina ovoga najverovatnije neće biti mnogo osporavana... da li je Bihać bio u opasnosti. Mislim da smo već čuli neke dokaze o tome. Čuli smo svedočenja o Srebrenici, Žepi i Goraždu. Svedok je jasno rekao da se on fokusirao na druga pitanja. On je o tim stvarima u nekim elementima saznao kao čitalac novina. Zašto onda ne pokušate da se dogovorite o tome, umesto da provedete 40 minuta da bismo čuli da svedok kaže: "Nisam se na to fokusirao, nisam ništa znao o tome". Tamo gde je nešto sporno, to je u redu. Ali mislim da ovde nema mnogo spornih stvari. Pretpostavljam da neće biti mnogo neslaganja o tome ko je napao Srebrenicu, kada je napadnuta, kakav je status Srebrenice bio u to vreme. Slična pitanja se odnose na Bihać, o čemu smo takođe čuli neke iskaze. I sada nam kažete, gospodine Kehoe, da ćete brzo da nas provedete kroz preostale slajdove koji sadrže, očigledno, mnogo informacija, ali čija je osnova za to potpuno nejasna. Možda je sve to tačno ko je bio gde, u kom trenutku, koja je operacija bila u toku, ali to nije način na koji ovo Pretresno veće želi da čuje dokaze. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako mogu...

SUDIJA ORIE: Možete nastaviti, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Mislim, samo na osnovu toga kako... da nastavimo. Mi smo obavezni prema pravilima da naš slučaj iznesemo svedoku, a ako svedok ne zna sve ove stvari, to je u redu. Činjenica je da ako on zna nešto što će da doda na ovo, to je onda od koristi Pretresnom veću. Ovaj gospodin kaže da ne zna ništa nakon što je otišao u



septembru, tako da nećemo prolaziti kroz sve činjenice. Međutim, to odražava tačno ono što je znao u to vreme i ono što je video, ali ja ću preći na drugu temu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, kad ste govorili šta ste videli na terenu, mislim da ste rekli da ste mislili da je Vojska Republike Srpske Krajine bila jedno i nedovoljno opremljena. Da li je to u osnovi tačna izjava?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Sećam se da sam upotrebio te reči.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je o tome reč, gospodine, vama Vojska Republike Srpske Krajine nije dozvolila ili možda jeste, da odete u bilo koji od njihovih skladišta municije?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nikada nisam otišao u skladište municije pre 5. avgusta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem video snimak, zamolio bih vas da ga pogledate. Ovo je snimak HTV-a i bavi se zaplenom oružja u Golubiću. Da li znate gde je Golubić, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, ne, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači da niste znali da se i tamo nalazi skladište oružja Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kako se piše ta lokacija, slovo po slovo, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To će za trenutak da se pojavi na ekranu. To je dokument koji nosi oznaku 1D360007.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, ovo je film HTV-a snimljen 14. avgusta u Golubiću.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oprostite. Da li znate gde je Golubić?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, svedok je tražio da spelujete naziv lokacije. Mislim da je to...

ADVOKAT KEHOE: Pa, to je na ekranu.

SUDIJA ORIE: Na ekranu je.

ADVOKAT KEHOE: Da, na ekranu je.

SVEDOK DANGERFIELD: Nikad nisam video ovako napisanu reč. To nije moj video snimak, tako da se bojim da ne mogu da to komentarišem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pustićemo to, gospodine.



(video snimak)

HTV, 14. avgust 1995. godine, Golubić

Novinar: Dominik Strize

Dominik Strize: ... Vojska Krajine u bezglavom bjegu ostavila je iza sebe ...

Ivan Čermak, general-pukovnik: Evo, možete vidjeti koliko ovaj jadni goloruki srpski narod ima teških materijalnih sredstava.

Dominik Strize: Samo za prolazak automobilom cijelim prostorom potrebno je više od 20 minuta, a svaki depo skladišta prepun je streljiva za haubice, VBR-ove, topove, tenkove. A tu su i ove ruske rakete velikog dometa.

Ivan Čermak, general-pukovnik: To su ogromne količine. To su količine tehničko-materijalnih sredstava da su oni mogli voditi jedan dugogodišnji rat. Najmanje pet godina.

(kraj video snimka)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, da ste bili... vama nije bilo poznato da su oni imali ovu vrstu naoružanja. Da li je to tačno? Kada kažem "oni" govorim o Vojsci Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Koju vrstu oružja?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, oružje koje smo upravo videli na ovom video snimku: rakete za minobacače, municiju. Vama nije bilo poznato da su imali bilo šta od toga?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude. Shvatam razliku između onoga što se videlo i onoga što je tamo pronađeno.

SUDIJA ORIE: Zaključujem da je ono što je rečeno da je ono što je pronađeno u ovom skladištu, pod pretpostavkom da je tačno, da gospodin Kehoe sada pita da li je gospodin Dangerfield bio upoznat da je ta oprema bila na raspolaganju Vojsci Republike Srpske Krajine u Golubiću. Možete da odgovorite na pitanje?

SVEDOK DANGERFIELD: Ne mogu da komentarišem ovaj konkretni video snimak, ni ovu konkretnu lokaciju. Međutim, ja sam rekao ranije da jesam pre mog raspoređivanja imao obuku o prepoznavanju oružja.



SUDIJA ORIE: To nije odgovor na pitanje, gospodine Dangerfield. U ovom video snimku, bez obzira da li je tačan ili nije, jer o tome nemate nikakvih ličnih saznanja, objašnjeno je da su u Golubiću pronađene rakete za minobacače i municija. Pitanje je bilo da li ste znali da je Vojska Republike Srpske Krajine raspolagala sa tako velikim količinama raketa za minobacače i municijom. Mislim da je, gospodine Kehoe, to bilo pitanje?

SVEDOK DANGERFIELD: Ne mogu konkretno da komentarišem ovo, ali znam da vojske kada se pripremaju za rat, imaju skladišta oružja i municiju. Dakle...

SUDIJA ORIE: Da. To je generalna izjava o tome šta vojske obično rade. Moramo jasno razlikovati ono što obično vojske rade od onoga šta je tačno bilo u Golubiću. Ali sada je pitanje da li ste znali da je Vojska Republike Srpske Krajine imala na raspolaganju u području u kom ste vi radili velike količine raketa za minobacače i municije? Da li ste znali ili niste?

SVEDOK DANGERFIELD: Rečeno nam je kad smo bili tamo da je bilo skladišta oružja i municije.

SUDIJA ORIE: Ove vrste teškog naoružanja?

SVEDOK DANGERFIELD: Nisam mogao da ih obidem, jer smo bili sprečeni, tako da nisam mogao da konkretno proverim da li su imali ili nisu ovaj nivo naoružanja.

SUDIJA ORIE: U redu. Ali imali su skladišta?

SVEDOK DANGERFIELD: To je tačno, gospodine.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, oni su imali... Vojska Republike Srpske Krajine je imala vozila sa gusenicama, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da je generalni opis vozila sa gusenicama u redu, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A koju vrstu vozila sa gusenicama su imali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Konkretno mogu da se setim da su imali tenkove T-34, ali meni se čini da su imali i druga vozila sa gusenicama za koje mogu dati različite opise, ali su bili modifikovani, tako da ne biste mogli konkretno da ih prepoznate.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A na koja vozila sa gusenicama mislite?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Rekao bih da su imali takva vozila za prevoz trupa koja su imali jednu ili dve bestrzajne puške ili raketne bacače zavarene sa strane.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A videli ste dokaze o kretanju ovih vozila sa gusenicama neposredno pre *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je negde u jednoj od mojih izjava. Sećam se da sam pročitao. Možete li da mi kažete gde je to, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sigurno. Mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P698, paragraf 10. To je, u stvari, vaš izveštaj, pod naslovom "Kratak pregled za Sektor Jug".

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. Pokažite mi gde je to?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Paragraf broj 10, gospodine.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Oprostite. Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, dok svedok čita, ponudićemo u spis dokument koji nosi oznaku 1D36007. To je video snimak koji smo pogledali.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko.

SVEDOK DANGERFIELD: Da, u izjavi se kaže: "Viši oficir za vezu prošle nedelje video je značajan dokaz da su se vozila sa gusenicama Vojske Republike Srpske Krajine kretala putevima."

SUDIJA ORIE: U redu. Pre nego što krenemo dalje, zamolićemo gospođu sekretarku da dodeli broj za video snimak.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D715.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da je to video snimak zajedno sa transkriptom. Dokazni predmet Odbrane broj D715 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I gde je to... taj dokaz? Gde ste videli dokaz o upotrebi vozila sa gusenicama?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nemam konkretnu lokaciju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ne sećate se?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne konkretne lokacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe, pre *Operacije Oluja*, rekli ste tužiocu, pre nekoliko dana, pre dva dana, da ste приметili da je Vojska Republike Srpske Krajine imala i helikoptere. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Imali su sigurno više od jednog helikoptera.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koliko ste ih videli?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe ste rekli tužiocu da su imali i tenkove, kao što ste i danas rekli. Koliko ste ih videli?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu da se setim tačnog broja, ali kao što sam rekao ranije, nikada nisam video značajniji broj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe ste rekli tužiocu da ste videli oklopne transportere. Koliko ste videli transporterata?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da sam video više transporterata, sigurno to ne bih zaboravio. Nisam video veći broj na istom mestu, tako da se ne sećam. Prema tome, nije bilo više od dva ili tri.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A artiljerijsko oruđe, gospodine, da li ste videli artiljerijsko oruđe?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da sam u to vreme verovatno video ukupno na celom području Sektora Jug oko pola tuceta, ne više.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ujutro 4. avgusta, gde su se nalazili svi ti oklopni transporteri, tenkovi, helikopteri i artiljerijsko oruđe? Gde?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam detalje vezane za to. Ako možete da me uputite na odgovarajući deo u mom izveštaju, onda mogu da vam kažem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, ja vas pitam da li znate gde se nalazila sve ta oprema...
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...ujutro 4. avgusta?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na vašu izjavu. Vi tu kažete... i ja govorim o vašoj prvoj izjavi, i daću vam tačan opis ovog. U paragrafu 22 vaše izjave, dokazni predmet Tužilaštva broj P695, vaše izjave od 21. decembra 1995. godine, govorimo sada o nekoliko dana neposredno pre *Operacije Oluja*, i primetićete u 22. paragrafu da je sprovedena puna mobilizacija Vojske Republike Srpske Krajine, je li tako?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To su informacije koje su mi prenete.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A odakle...
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: ...iz štaba Sektora Jug.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Primetićete u 24. paragrafu iste izjave da piše: "Vojska Republike Srpske Krajine blokirala je sva kretanja između Ujedinjenih nacija u



Kninu i britanskog kontrolnog punkta Ujedinjenih nacija (UN British Control Point-UNBCP) kod Strmice".

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Primećujem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U to vreme upravo se završila bitka za Grahovo i Grahovo je palo. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam znao tačan datum ili kada se to desilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, krajem jula je Grahovo palo, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ako pogledamo 25. paragraf, tu piše: "29. jula pukovnik Leslie rekao mi je da su trupe Vojske Republike Srpske Krajine na području Bosanskog Grahova, ko god da su oni." Tako da su to najdetaljnije informacije koje sam imao o tome.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, da li ste videli trupe i opremu VRSK kako prolaze kroz Knin prema Strmici u drugoj polovini jula 1995. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Oprostite, da li možete da ponovite pitanje, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Naravno. Ako koristite kao referentni okvir svoj 24. paragraf o ograničenju kretanja između Knina i Strmice, da li ste videli pokrete trupe i opreme VRSK preko Knina do Strmice u drugoj polovini jula 1995. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da se sećam da sam video ograničenu opremu. Ne znam da li se u nekom trenutku tamo odvijala bitka, jer je granični prelaz u Strmici bio gore u planinama, i trupe su se penjale gore, a povređeni bi se vraćali. A kad kažem "oprema", mislim na poneki raketni bacač, jedan tenk. Izvinjavam se, izgubio sam kucani deo na levom delu ekrana. Imam dve svoje izjave na oba ekrana.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dangerfield, na jedno od pitanja koje je postavljeno u vezi sa bitkom za Grahovo, rekli ste: "Nisam znao tačan datum ili kada se to desilo". Onda vas je gospodin Kehoe pitao: "Pa, krajem jula je Grahovo palo, zar ne?" I onda ste odgovorili ono što vam je pukovnik Leslie rekao. Vidim u vašem članku da piše: "U poslednjoj nedelji jula, hrvatske snage kretale su se brzo i odlučno da bi zauzele grad Bosansko Grahovo". To me malo iznenađuje, jer se u vašem članku jasno navodi da vi govorite o trupama VRSK u Bosanskom Grahovu. Pitanje je jednostavno bilo o tome da li je to mesto palo, i to je ono što piše u vašem članku. I shodno tome, ja shvatam da ste vi precizni u odgovorima, da ne želite da kažete nešto u šta niste sigurni. Istovremeno, vi ste pozvani da odgovorite na pitanja. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali, prilikom prikupljanja informacija, da je Vojska Republike Srpske Krajine planirala kontranapad na Hrvatsku vojsku krajem jula, početkom avgusta 1995. godine? Da li ste to znali?



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam pribavio tu informaciju u Sektoru Jug, tako da nemam pojma šta su oni planirali krajem jula.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste razgovarali sa osobljem Vojske Republike Srpske Krajine tokom tog vremenskog perioda?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, informacije koje ste dobili zasnivaju se samo na onome što je postojalo u štabu Sektora Jug Ujedinjenih nacija?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, informacije koje sam imao su informacije koje sam prikupio na terenu. Dakle, informacije koje sam konkretno pribavio lično na terenu. Možda su postojale... ne, u stvari, postojale su informacije koje sam pribavio od bataljona Ujedinjenih nacija u okviru Sektora Jug i od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Tako da sam imao informacije iz raznih izvora.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Za vreme prikupljanja informacija iz različitih izvora, da li ste ikada čuli opis ofanzive Vojske Republike Srpske Krajine pod nazivom *Dinara 1995*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Skrenuo bih vašu pažnju na 4. avgust i na čitavu operaciju, i želeo bih da predemo na dva različita područja; s jedne strane na granatiranje, a s druge strane na samu operaciju. Mislim, rekli ste...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe... gospodine Kehoe, gledam na sat, a u isto vreme imam utisak da prelazimo na drugu temu.

ADVOKAT KEHOE: Tako je, gospodine.

SUDIJA ORIE: Onda bih želeo da prvo napravimo pauzu. Ali, pre nego što napravimo pauzu, zamolio bih gospođu poslužiteljku da isprati svedoka iz sudnice.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Moje pitanje vas možda neće iznenaditi. Koliko vam je još vremena potrebno, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ako samo pogledam na teškoće s kojim...

prevodioci: Mikrofon, molim vas, za gospodina Kehoea.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite. S obzirom na poteškoće koje sam imao u dobijanju odgovora ovog svedoka, rekao bih oko tri sata.



SUDIJA ORIE: Da. Rekao bih da bi možda poteškoće bile manje ako se... iako priznajem da je ovo što kažete u izvesnoj meri tačno, ali u određenoj meri vi ste sami deo problema s obzirom na način na koji ispitujete svedoka. Pretresno veće će razmotriti, s obzirom na način na koji ste koristili svoje vreme do sada, koliko vremena će vam dodeliti: Međutim, pre nego što utvrdimo konačan raspored, a možda možemo to da odložimo, želeo bih da čujem od drugih branilaca koliko vremena je njima potrebno.

ADVOKAT CAYLEY: Da, časni Sude. Na osnovu ovoga što sam do sada čuo, potrebno mi je od 15 do 20 minuta.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Sa svoje strane mogu da predvidim jedno dva sata.

SUDIJA ORIE: Dakle, postojeće izjave... ili barem želje iznose do pet i po sati. Tri sata za vas, gospodine Kehoe, 20 minuta za gospodina Cayleya, a potom dva i po sata. Što je blizu šest sati. Pretresno veće će razmotriti to pitanje. Pretpostavljam da će i Odbrana uzeti to u razmatranje. Ne bi me iznenadilo ako konsultacije sa mojim kolegama dovedu do rezultata gde bismo zatražili da se svakako zaključi svedočenje ovog svedoka pre sudske pauze. Napravićemo pauzu i nastavićemo sa radom u 17.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavimo, želeo bih da se kratko pozabavimo jednim proceduralnim pitanjem. Koliko sam shvatio, i Tužilaštvo i Odbrana želeli bi da ovo Pretresno veće izmeni vremenska ograničenja u skladu sa Pravilom 126bis. Dakle, varijacija vremenskih rokova u skladu sa Pravilom 127 počinju: "Sačuvati onako kako je primljeno od" i tako dalje, i tako dalje ... "Pretresno veće ili Pretpretresno veće može ako se pokaže da postoji dobar razlog za to i ukoliko se to iznese u podnesku ..." Mogu li da pretpostavim da je vaš zahtev, zahtev svih strana, da postoji dobar razlog da se izmene vremenska ograničenja u skladu sa Pravilom 126bis, inače biste došli u veoma tešku situaciju tokom letnje pauze? Da li je to vaš zahtev?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li je to i vaš zahtev, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Tako je, časni Sude.



SUDIJA ORIE: U tom slučaju, Pretresno veće će doneti odluku o ovom zahtevu - koji je to dobar razlog za produženje, u opštim uslovima, vremenskog ograničenja predviđenog u Pravilu 126bis. I odgovor na zahtev koje su podnele strane biće donet u roku od 14 dana od dana podnošenja zahteva, i to računajući od narednog ponedeljka, što je prvi dan odmora, i time se produžava taj rok na tri nedelje, umesto 14 dana, za naredne dve nedelje. To znači da zahtev koji se podnese u poslednjoj nedelji sudskog odmora, da bi Pretresno veće očekivalo da od tog momenta odgovor date u roku od 14 dana. To znači da u prvoj nedelji posle odmora... ovaj sudski odmor nije četiri nedelje, već je tri nedelje... nećemo zasedati u prvoj nedelji nakon odmora. Ako vam to još uvek izaziva velike probleme, možemo da donesemo odluku da se rok produži do tri nedelje. Onda bi to pokrivalo celu pauzu, ali ne i prvu nedelju nakon odmora kada ne zasedamo. Šta vi kažete na to?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da smo razmišljali o sve četiri nedelje. Ja sam razgovarao sa gospodinom Waespijem o tome, i sa gospodinom Tiegerom, i mislim da je to ono o čemu smo govorili, jer mislim da su ljudi na neki drugi način...

SUDIJA ORIE: Da. U suprotnom, onda bi značilo da je predlog podnet jedan dan pre isteka četiri nedelje, i da biste imali tri nedelje. To meni ne zvuči kao pravo rešenje. Onda ćemo to da proširimo na pune tri nedelje koliko traje zvanični odmor u Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Mislim da će biti dovoljno.

SUDIJA ORIE: Odmor počinje narednog ponedeljka i traje tri nedelje. Gospodine Tieger.?

TUŽILAC TIEGER: Možda stvarno nisam razmislio o svim varijantama kako je gospodin Kehoe uradio, mislim da je on razgovarao sa gospodinom Waespijem o ovom. Ali mislim da smo razmišljali i da treba da postoji barem neka mera kojom će se razmatrati zahtevi upućeni neposredno pre pauze, te da će nekako doći i do produžetka...

SUDIJA ORIE: Vi biste želeli da to uradimo danas, jer...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Danas. Pa, recimo na... ima li prijava koje treba očekivati danas?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da ćemo verovatno podneti nešto...

SUDIJA ORIE: Vi ćete podneti...

ADVOKAT KEHOE: ... možda sutra.



SUDIJA ORIE: Onda ćemo produžiti da...

ADVOKAT KEHOE: (*preklapanje govornika*) ...podneli.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je već podneto.

SUDIJA ORIE: To je već podneto. Ali, naravno, produženje roka može se dati čak i ako to vreme još nije prošlo, mada je zahtev već podnet. Zatim, evo, gledam i u svoje kolege, dakle, ova naša odluka, s obzirom na onaj rok od 14 dana, koji je predviđen Pravilom 126bis, produžen je načelno na tri nedelje, a ova odluka važi za bilo koji zahtev koji se podnese od danas do kraja zvaničnog odmora Tribunala, što je nedelju dana pre nego što mi nastavimo našu raspravu. Da? Je li to u redu?

ADVOKAT KEHOE: U redu je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Završili smo s ovim. Onda ćemo da nastavimo sa ispitivanjem svedoka. Gospodine Kehoe, pogledao sam ponovo Pravilo 90(h). Ne morate stavljati vaš slučaj svakom svedoku. Pravilo 90 (h) kaže da: "Unakrsno ispitivanje svedoka mora se ograničiti na predmet glavnog ispitivanja i pitanja koja se tiču verodostojnosti svedoka. U slučaju da je svedok u stanju da pruži iskaz relevantan za strane koje ga unakrsno ispituju, branilac će izložiti svedoku prirodu predmeta strane za koju taj branilac..." mislim da se tu kaže: "smatra da je u suprotnosti sa iskazom svedoka". Tako da je situacija veoma ograničena. Mogu li da vam skrenem pažnju, posebno na oba Pravila i Pravilo 90(h) (i) i Pravilo 90(ii) gde se kaže: "U slučaju kada svedok može dati iskaz relevantan za slučaj strane koja ga unakrsno ispituje." Dakle, to je prva stvar koja bi trebalo da se ispita, jer očigledno postoje oblasti o kojima svedok nije u stanju da to uradi, i u tom slučaju, naravno, primenjuje se Pravilo 90(h)(i). Gospodine Dangerfield, u isto vreme ja bih da vas zamolim i apelujem na vas da odgovarate na pitanja na najdirektniji način. Ako ne znate, recite nam. Ako znate, recite. A vi, gospodine Kehoe, postavljajte pitanja na što direktniji način svedoku. A Pretresno veće će videti u narednih 55 minuta kako će se to odvijati i šta bi bilo prikladno kada je u pitanju raspodela vremena. Već sam rekao ranije, i to nije promenjeno, da bismo želeli da se ovo ispitivanje završi, ne jedan minut pre početka sudskog odmora, možda čak i malo više, jer postoji nekoliko drugih stvari koje treba da razrešimo. Imajte to na umu, a mi ćemo dalje posmatrati način na koji unakrsno ispitujuete svedoka. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, hteo bih da vam skrenem pažnju na vaš izveštaj, pod naslovom "Kratak pregled za Sektor Jug" od 4. avgusta. Za zapisnik, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P698. Da li imate to pred sobom, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Želeo bih da prođemo kroz niz oblasti u ovom dokumentu, a zatim ću vam postaviti nekoliko pitanja i počeo bih od 2. paragrafa tog dokumenta na prvoj stranici. U prvoj rečenici kažete: "Prošlo je dosta vremena pre nego što su HV i HVO ostvarili bilo kakav napredak na terenu", a onda govorite o pet područja napada... izvinjavam se, o pravcu napada. I ako pređemo na 10. paragraf ovog istog dokumenta, i vi razmišljate o onome što se dogodilo 4. avgusta. Kažete u drugoj rečenici: "Procena G2 je da Knin može pasti do mraka 5. avgusta Da bi se to dogodilo, mislim da će HV morati da ima uspešniji dan nego danas. Vojska koja se približava s juga nailazila je na jak otpor." A zatim govorite da ste videli, u istoj rečenici, o čemu smo ranije govorili - o vozilima sa gusenicama. I ako pogledamo 11. paragraf, tu kažete: "Na zapadu napredak Hrvatske vojske se suočava sa problemima indirektnih glavnih puteva i povremeno se suočavaju sa teškim terenom na prilazima Kninu". I još u 12. paragrafu kažete: "Ako bude moguće da Knin ponovo bude izložen teškom artiljerijskom napadu, zbog značajnog prisustva snaga Vojske Republike Srpske Krajine u području, biće potrebno više vremena pre nego što se nađu pod direktnom vatrom tenkova Hrvatske vojske." Samo sam hteo da zajedno prođemo kroz ove stvari. I vaša procena je bila, čak i ako se vratimo na 2. paragraf, da su kopnene snage HV i HVO imale teškoće u borbama sa VRSK, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To su procene na osnovu izveštaja iz nacionalnih bataljona na terenu. Stvarnu verifikaciju izveštaja o trupama na terenu nisam mogao da proverim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali dovoljno... izvinjavam se. Ali, bilo bi tačno da se kaže, gospodine Dangerfield, da su vođene žestoke borbe između HV i VRSK na čitavom području na početku *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Informacije koje sam ja dao, kao što sam rekao, date su na osnovu izveštaja. Ali ja lično ne mogu sa sigurnošću reći da je tako bilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, na osnovu informacija koje ste dobijali, sigurno je to ono što ste slali u Split i Gornji Vakuf, odnosno, o tome kakva je situacija bila 4. avgusta, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno, Međutim, nikada nisam uspeo da vidim, za sve vreme dok sam bio u Sektoru Jug, da ima dovoljno snaga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dakle, moje su procene da nisu imali mnogo snaga, ali izveštaji ljudi iz drugih zemalja pokazuju drugačije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, izveštaji pripadnika iz drugih zemalja koji su bili raspoređeni u tom području i koji su možda imali posmatračka mesta, oni su protivrečili informacijama koje ste vi lično prikupili. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, zato što su to različiti izvori informacija i radi se o različitim danima.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, informacije koje ste vi dobijali, ja govorim o indikacijama iz raznih bataljona, ukazivale su vam da je bilo teških borbi između Hrvatske vojske i Vojske RSK. Odakle su onda dolazile ove informacije? Odakle su ti vojnici VRSK dolazili?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Informacije u ovom konkretnom izveštaju su bazirane na osnovu izveštaja koje smo dobili od bataljona Ujedinjenih nacija koji su bili na terenu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je nije moje pitanje, gospodine. Moje pitanje je...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, postavili ste dva pitanja. Prvo: odakle ove informacije dolaze? A zatim ne čekajući odgovor, pitali ste: odakle su ti vojnici VRSK dolazili? Dakle, ovo su dva pitanja.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se zbog toga, časni Sude. To su dva pitanja i to nije bilo umesno. I ja ću...

SUDIJA ORIE: Pa, nije lako odgovoriti na njih. Naravno, treba da se istraži da li je svedok znao gde ovi vojnici... odnosno, on je rekao da nije znao da su bili tamo, ili barem nije znao odakle su došli. Pokušajmo da idemo korak po korak. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, rekli ste nam da su informacije koje ste primali od raznih bataljona Ujedinjenih nacija bile takve da su ukazivale da je bilo teških borbi između Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Iz izveštaja se videlo, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Iz izveštaja koje ste dobijali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Izveštaji koji su dolazili iz drugih bataljona ukazivali su da je možda bilo teških borbi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. A moje pitanje glasi: Ako su postojali vojnici Vojske Republike Srpske Krajine koji su se borili protiv ovih vojnika Hrvatske vojske, odakle su ti vojnici VRSK dolazili?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam fizički video vojnike, tako da ne znam odakle su dolazili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zatim, bilo je znatno prisustvo snaga VRSK na ovom području, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kada kažete "područje", možete li malo da pojasnite to, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde da pogledamo direktno vaš izveštaj i možda možete vi da nam pojasnite.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Paragraf 12: "Ako bude moguće da Knin ponovo bude izložen teškom artiljerijskom napadu, zbog značajnog prisustva snaga Vojske Republike Srpske Krajine u području, biće potrebno više vremena pre nego što se nađu pod direktnom vatrom tenkova Hrvatske vojske." Dakle, vraćamo se na pitanje koje sam vam već ranije postavio, i to je u 14. redu, kada sam vam rekao da je bilo značajno prisustvo snaga Vojske Republike Srpske Krajine u tom području, zar ne? Dakle, to je bilo moje pitanje.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije ih bilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ono što ste napisali u ovom izveštaju ili nije istina ili je pogrešno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. Ja uopšte to ne kažem u ovom izveštaju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vi ste rekli svojim pretpostavljenim u Gornjem Vakufu i u Splitu, da je bilo znatno prisustvo snaga... snaga Vojske Republike Srpske Krajine u tom području, a to je značilo i na području Knina, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde... hajde da to dalje razvijemo. O kom području mislite da ste govorili ili o kom području ste govorili?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bilo pre 13 godina. I mislim da je možda došlo do pogrešne upotrebe engleskog jezika i onoga kako je bilo zapisano.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, šta ste mislili da će se dogoditi, gospodine Dangerfield, mislili ste da će doći do poslednjeg obračuna u Kninu, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Možete li da mi to pokažete u mojoj izjavi vezano za reči koje ste koristili, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da se vratimo na 15. paragraf.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je vaš zaključak, zar ne? Kažete: "Zahtev za pomoć pri evakuaciji žena i dece, ostavljajući iza sebe vojnike Vojske Republike Srpske Krajine pokazuje uznemirujuće znake konačnog odlučnog obračuna." Pre nego što pređemo dalje... izvinite, dozvolite mi da vam postavim pitanje, gospodine. Vi ste verovali da će uz značajne resurse VRSK Knin braniti do poslednje kapi krvi, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. Mislim da sam tamo govorio o civilima koji su ostali u Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vratimo se na 13. paragraf i onda možemo da odgovorimo na to pitanje. Kaže se: "Na današnjem sastanku sa osobljem štaba Sektora Jug Ujedinjenih nacija, lokalno osoblje Republike Srpske Krajine tražilo je humanitarnu pomoć. Osoblje RSK opisano je kao histerično i zbunjeno. Tražili su podršku UN-a za



evakuaciju oko 32.000 ljudi iz Krajine, uključujući i 15.000 s područja Knina. Radi se o ženama i deci uzrasta do 15 godina. Ostali bi samo vojnici VRSK-e". Dakle, na osnovu vaše sopstvene izjave, evakuacija je trebalo da se izvrši. I kao što kažete u paragrafu 12, bilo je značajno prisustvo snaga VRSK-e u tom području i verovali ste da su se krajem dana, 4. avgusta, pokazali znaci uznemirujućeg konačnog odlučnog obračuna ili kao što kažete dva reda kasnije, u 15. redu: "do konačnog obračuna". Zar nije tako?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da se to odnosilo na manje od stotinu vojnika, kao što sam rekao ranije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, kada govorite o vaših stotinu vojnika, da li je to onda znatno prisustvo snaga Vojske Republike Srpske Krajine u području o kom govorite u 12. paragrafu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Područje nije geografski određeno u smislu veličine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam postavim jedno pitanje, gospodine, o ovom dokumentu. Da li ste se sastali bilo s kim, osim nekim iz kancelarije Tužilaštva u poslednjih šest meseci u vezi sa svedočenjem u ovom predmetu? Ne mislim samo na pripadnike Tužilaštva. Govorim o drugim ljudima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Niste sedeli ni sa kim iz britanske Vlade. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, dozvolite mi da vam postavim nekoliko pitanja. Koliko dugo ste bili u vojsci, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Šesnaest godina, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Poznat vam je koncept borbe u naseljenim mestima, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Razumem taj termin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi razumete da se borbe u naseljenim mestima verovatno... čekao sam da se završi prevod. Vi shvatate da su borbe u naseljenim mestima najkrvavije borbe koje postoje za pešadinca, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, mislim da je tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I jedina stvar, jedina stvar koju vojska... a vi kao vojno lice to znate, jedina stvar koju želite da izbegnete jeste da se borite u naseljenim mestima zbog krvoprolića do koga može da dođe. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pod određenim okolnostima mislim da je to tačno.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada govorite o ovom konačnom obračunu, vi ste verovali... izvinjavam se, časni Sude. Oprostite. Izvinjavam se, gospodine Dangerfield.

SUDIJA ORIE: Napravite pauzu s vremena na vreme.

ADVOKAT KEHOE: Razumem, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada govorite o ovom konačnom obračunu, ovom krvavom poslednjem obračunu, kao što kažete u 15. redu, rekli ste da verujete da će se voditi borba u urbanom području uz ogromno krvoproliće pre nego što Knin padne. Zar nije to ono što ste verovali i zar nije to ono što ste poslali u vaš štab?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da smo očekivali da će se snage Vojske Republike Srpske Krajine koje su preostale vratiti u Knin. Mislim da nismo očekivali da će proći kroz Knin i otići s tog područja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako sada uzmemo vaš odgovor takav kakav jeste, vi ste očekivali povlačenje snaga VRSK-e i pretpostavljam... uzgred budi rečeno, dozvolite mi da vam postavim jedno pitanje. Da li znate u koje doba dana ste podneli ovaj izveštaj?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, krajem 4. avgusta vi ste očekivali povlačenje... očekivali ste da će se snage VRSK da se vrate u Knin za poslednju odlučujuću borbu kako bi zaštitili grad, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bila moja procena, i to je ono što bih ja učinio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To nije nužno ono što bi oni učinili ili ono što jesu učinili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: S obzirom na činjenicu da biste to uradili kao vojnik, složićete se sa mnom da je bilo više nego razumno da i general Gotovina zaključi, kao što ste i vi zaključili, da će Vojska Republike Srpske Krajine učiniti istu stvar, to jest, da zauzme poslednji položaj u Kninu. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam šta je razumno za generala Gotovinu. Ne znam kako konkretno rukovodi, tako da ne mogu da se izjasnim o tome. Ili kako je delovao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, snage Vojske Republike Srpske Krajine, u stvari, povukle su se i napustile odbranu Knina u večernjim satima 4. avgusta, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da nije tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam skrenem pažnju na dokazni predmet Odbrane broj D713.



ADVOKAT KEHOE: Ovo je članak ili, zapravo, intervju sa *Radio Beograda* u 22.00 časa, ili od 20.00 časova po GMT [Greenwich Mean Time] 4. avgusta. I ovo je *BBC Summary Service of Radio Belgrade*. Zamolio bih da pogledamo negde sredinu stranice. Malo više. U redu. To je dobro. Na sredini ove stranice postavljeno je pitanje generalu Mrkšiću: "Da li to znači da je linija fronta probijena?" Odgovor: "Ne. Linija razdvajanja nije bila promenjena, naše snage su povučene na položaje za direktnu odbranu Knina." Da li imate bilo kakve informacije, gospodine, o tome da ono što je general Mrkšić rekao nije tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu da komentarišem aspekte medija i novinarstva.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, zar nije ono što je general Mrkšić izjavio u skladu sa izveštajem koji ste napisali 4. avgusta o tome da će doći do konačnog obračuna? Zar to nije u skladu sa onim što ste napisali za svoj štab?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu da komentarišem o generalu Mrkšiću.

SUDIJA ORIE: Ne postavlja vam se pitanje da se izjašnjavate o generalu Mrkšiću, već vam je postavljeno pitanje da li je ono što ste pročitali da je general Mrkšić navodno rekao, bilo u skladu sa vašim izveštajem. To je bilo pitanje.

SVEDOK DANGERFIELD: Mislim da nije tako, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zašto?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Zato što ne znam da li je to ono što je general Mrkšić rekao. Ovo je samo komad papira na kom se nalazi transkript.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dangerfield, od vas se ne traži da komentarišete o tome da li to jesu reči generala Mrkšića ili nisu. Vama se iznosi da je general Mrkšić izgovorio ove reči, i pod pretpostavkom da je to ono što je on rekao, pozvani ste da kažete da li je ovo u skladu ili u suprotnosti sa onim što ste vi izvestili. Molio bih vas da odgovorite na to pitanje?

SVEDOK DANGERFIELD: Mislim da nije podudarno, gospodine.

SUDIJA ORIE: I onda je gospodin Kehoe imao nameru da napravi pauzu, i onda da vas pitao "Zašto?" Možete li da objasnite? Gospodine Dangerfield, možete li nam objasniti zašto smatrate da ono što vam je predočeno da su reči generala Mrkšića nije u skladu sa vašim izveštajem? U redu je što ste napravili pauzu, ali to je bila prilično duga pauza.

SVEDOK DANGERFIELD: Engleski jezik je veoma složen, i ja ne verujem... Vraćiću se unazad malo. Različite reči i fraze znače različite stvari, i nisam siguran da je ono što je on rekao u skladu sa onim što sam ja rekao, i zato ne mogu da kažem da li je to u



skladu ili ne. Ovo je neko drugi preveo. To nije moj prevod, tako da ne mora da znači istu stvar i meni. Dakle, nisam spreman da kažem da je to dosledno.

SUDIJA ORIE: Onda ste u poziciji da nam objasnite kako ste vi razumeli ove reči. Da li je to što je gospodin Mrkšić rekao značilo potpuno drugu stvar? Međutim, da li možete, molim vas, da objasnite na koji način vi razumete reči koje je, očigledno, izgovorio gospodin Mrkšić, tako da po vašem shvatanju nisu u skladu sa onim što se nalazi u vašem izveštaju, s obzirom na vaše razumevanje engleskog jezika, koje je možda nešto drugačije od mog?

SVEDOK DANGERFIELD: U redu. Paragraf sa Mrkšićem počinje: "Ne, linija razdvajanja". Da li je to tačno, paragraf se odnosi na to?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je taj paragraf, gospodine.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. Dozvolite mi samo da pročitam. U redu. Verujem da je Mrkšić rekao da su se njegove trupe povukle na položaje i da kontrolišu različita područja. Govorim o područjima, ali nisam siguran za Kordun, ne znam gde se tačno nalazi. Što se tiče "stvorićemo uslove", kao i sve ostalo, to se ne odnosi na ono što piše u mojoj izjavi, i zato kada je reč o napredovanju hrvatskih trupa prema Kninu kao krajnjem cilju i preostalim vojnicima Vojske Republike Srpske Krajine, nisam načisto sa brojevima. Rekao sam: "Milan Martić će morati da se preda ili će morati da se suoči sa konačnim obračunom u glavnom gradu Krajine" i to je moje mišljenje. "Predaja" nije u skladu sa ovim odlomkom u kom govori general Mrkšić, a ja sam... ja sam napisao "...da se suoči sa konačnim obračunom". "Suočiti se sa konačnim obračunom" se ne odnosi na određeni broj vojnika, a on je govorio o direktnoj odbrani Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, gde ste dobili informacije o konačnom obračunu i konačnom odlučnom obračunu koji ste vi stavili u ovaj izveštaj?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Iz različitih izvora u štabu Sektora Jug.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Od koga?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pa, to je moglo da bude iz operativnog štaba, od vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Bilo koji od tih izvora.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, još uvek se vodila borba... samo da napravim kratku pauzu... još uvek se vodila borba uveče 4. avgusta između Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem ... da vam pročitam nešto sa snimka koji je dokazni predmet Odbrane broj D123, datum je 4. avgust 1995. godine, vreme 23.40 časova. Sećate se pukovnika Lesliea, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Naravno.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pitanje: "Po vašoj proceni, da li su Hrvati u poziciji da preuzmu grad?" Govori se o Kninu. Leslie: "Da zauzmu Knin, ne. Nismo imali izveštaje da su Hrvati bili u neposrednom dometu vatre iz Knina, i još uvek ima dosta Srba u Kninu i na okolnim brdima, i tako stvari stoje". Da li je takva bila situacija uveče, 4. avgusta, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tumačenje pukovnika Lesliea, da, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se ne slažete sa tumačenjem pukovnika Lesliea?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne bih se složio sa delom gde kaže da "još uvek ima dosta Srba u Kninu".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste bili u Kninu 4. avgusta?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam bio, ali sam bio pre toga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A 5. avgusta, borba se i dalje nastavljala 5. avgusta. Da pogledamo vaš članak "Pad Republike Srpske Krajine", dokazni predmet Tužilaštva broj P699, paragraf 4. Ovo je posle... to je treći paragraf na 4. stranici. "Saznao sam iz različitih izvora da su na jugu Hrvatske snage napredovale iz Sinja i preuzele znatan teren, više nego što smo očekivali. Obaveštajni podaci govorili su zapravo da su te snage napredovale punih 10 kilometara. Kasnije smo saznali da su Srbi izvršili kontranapad i da su Hrvati dva puta potisnuti. U ostalim delovima sektora Hrvati su imali znatno manje uspeha i činilo se da su nailazili na mnogo čvršći otpor." Dakle, i dalje su trajale teške borbe između Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine ponovo 5. avgusta, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To su bili izveštaji koji su dolazili iz drugih bataljona. Oni nisu bili konkretno proveravani, niti, što je još važnije, ja ih nisam potvrđivao. "Teške borbe" je relativan termin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali prihvatili ste ove izveštaje, gospodine Dangerfield, i primetili ste da su Hrvati imali znatno manje uspeha i da je delovalo kao da su se suočili sa mnogo čvršćim otporom. To su vaše reči, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To su reči na osnovu mog tumačenja prikaza bataljona. Kao što sam rekao, nisam konkretno proveravao ni potvrđivao te akcije, operacije, niti borbe koje su bile toku. Dakle, ja ništa nisam potvrdio na tu temu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste koristili te izveštaje kako biste ažurirali vaše pretpostavljene?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste koristili te izveštaje da biste napisali taj članak, dokazni predmet Tužilaštva broj P699?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Neke od njih jesam.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada su vam oni govorili o ovom otporu i borbama, vi ste to prihvatili kao istinu, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prihvatila sam to kao mišljenja onih koji su slali svoje informacije. Da li je istina ili ne, nije na meni da se izjasnim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da krenemo dalje.

ADVOKAT KEHOE: Samo trenutak, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada bih se pozabavio sa nekoliko stvari koje su pokrivene u glavnom ispitivanju vezano za vaše izveštaje, i u 33. paragrafu, gospodin Russo ... govorim o izveštaju, P695. Izvinjavam se, gospodine. To je vaša izjava od 12. decembra 1995. godine i mislim da ste citirali da je 7. avgusta ... to je u sredini 33. paragrafa ... da li me pratite, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pratim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo, ako idem prebrzo, samo me zaustavite. Tu piše: "Sedma brigada *Puma* je prva ušla u grad. Sva vojna vozila HV-a imala su nalepnice. Prva vozila koja su ušla u grad bili su tenkovi i oklopni transporteri. Stigli su u konvoju i nisu se kretali taktički. Mislim da nisu očekivali veći otpor. Negde oko 13.00 časova stigli su kamioni i džipovi." Gospodine, u koje vreme... Oprostite. U koliko sati je Sedma brigada *Puma* stigla u Knin na osnovu vašeg zapažanja?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam. U neko vreme na dan koji sam ovde naveo, u neko vreme 5. avgusta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste da su džipovi došli u 13.00 časova?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kamioni i džipovi, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je u to vreme stigla brigada *Puma*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ako pročitam ovaj tekst, pretpostavljam da je stigla pre toga, ali ne mnogo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Otprilike kada?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam. Negde u prethodnih par sati.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, negde između 11.00 i 13.00 časova?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mogu to da prihvatim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste vi to napisali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam kada sam napisao ovo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oprostite, samo sam čekao...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinite. Kada ste ovo napisali, gospodine...



SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...da li ste znali da je Hrvatska vojska već bila u bolnici, unutra, u 11.00 časova ujutro?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako su imali radio-komunikaciju i ako su bili u bolnici, bilo bi razumno da HV, dok su se vozili kroz to područje, zaključi da neće naići na bilo kakav otpor, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, zato što mislim da je bolnica na neki način izvan centra Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koliko daleko?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Morao bih da pogledam kartu da kažem tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su oni nosili radio?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ko?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hrvatska vojska je imala radio?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Oni koji su bili u bolnici?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oni koje ste videli?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. One koje sam video na tenkovima ili kamionima i džipovima?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Bilo gde?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ćemo ukratko da porazgovaramo o granatiranju Knina. Zapisali ste u svojoj izjavi da kada je granatiranje počeo, a upućujem vas na... dokazni predmet Tužilaštva broj P699. To nije vaša izjava. To je članak. Izvinjavam se. I u poslednjem paragrafu se kaže: "Kada je počelo, to je bio šok i zaista zastrašujuće." U poslednjoj rečenici kažete: "I u roku od par sekundi moje radnje bile su radnje nekoga ko je bio prestravljen i uspaničen." Mislim da ste nam jutros rekli da ste sišli i bili u bunkeru nekih prvih sat i po ili tako nekako. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Otišao tamo oko 5.00 časova pa do 6.30 časova.

SUDIJA ORIE: Poslednji paragraf o čemu, gospodine ...

ADVOKAT KEHOE: Poslednji paragraf članka... Izvinjavam se, časni Sude. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P699 "Pad Republike Srpske Krajine". To je na drugoj stranici ovog članka, poslednji paragraf.



SUDIJA ORIE: Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, tokom prvih sat i po niste znali tačno šta je na udaru vatre Hrvatske vojske, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, Knin u celini.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste videli?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, ali tako je zvučalo. Bile su to rakete i granate prilično velikog kalibra.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate šta je, u stvari, pogođeno u 5.00 časova ujutru ili između 5.00 i 6.30 časova?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne bih mogao da identifikujem ništa konkretno pošto sam bio u bunkeru.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste izašli iz bunkera, primetili ste da postoji ogromna količina dima. Zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To sam već rekao, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A u izjavi...

SUDIJA ORIE: Gospodine Dangerfield, gospodin Kehoe vas je pitao da li je to tačno. Naravno, on vas citira zato što ste vi to već rekli. Ali on je tražio potvrdu da je to ono što ste rekli, ono što ste zaista hteli da kažete, a onda kada odgovorite: "To sam već rekao, da" ne pružate nam informacije koje je od vas tražio gospodin Kehoe. Istovremeno, gospodine Kehoe, svedok je, naravno, već svedočio o tačnosti i... shodno tome, često pitate da li je nešto tačno, a mogli biste da napredujete brže.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: U izjavi ... P695 iz 1990. godine ... oprostite, u izjavi iz 1995. godine, i to je na 7. stranici tog dokumenta, u sredini stranice. Sačekaćemo da se pojavi na ekranu... Možemo da pređemo na sledeću stranicu, molim vas. Mislim da je to BHS... to je ta stranica. Ako možemo da odemo na sredinu stranice, tamo, na vrhu... Izvinite. Samo malo dole. U redu. Samo da pogledam. To je dobro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Negde u sredini u tom 30. paragrafu piše: "Grad Knin", da li vidite to, to, gospodine? "Grad Knin je bio pokriven sa tolikoprašine...?"

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Grad Knin je bio pokriven sa toliko prašine i dima od granatiranja da niko ne bi ni mogao da vidi gde projektili padaju, ukoliko ne stoji u neposrednoj blizini mesta udara." Dakle, gde kažete u ovoj izjavi da se dim razišao i da



ste bili u mogućnosti da vidite mesta udara? Molimo vas da pregledate ovaj tekst ili ako znate napamet, recite nam gde je to?

TUŽILAC RUSSO: Časni sude, izvinjavam se, ali ako branilac zna da nije tamo...

ADVOKAT KEHOE: Nije tamo. Ako tvrdite da nije tamo, onda ćemo ići dalje. To nije tamo, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Slažem se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem fotografiju koja je uvrštena u spis, a to je... da.

ADVOKAT KEHOE: Ako bih mogao da objasnim ovo, časni Sude? To je zapravo dokazni predmet Odbrane broj D569, ali, gospođo sekretarko, možete da ga predočite kao dokument koji nosi oznaku 1D380203. Ovo je jedna od onih fotografija, časni Sude, koju smo stavili putem sistema *Sanction*, i mislim da nije učitana od kada smo je koristili i sada... Ako bismo mogli malo da povećamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, to je fotografija koja je bila na levoj strani, Tužilaštvo je snimilo krajem novembra... ili u novembru prošle godine. Nisam siguran što se tiče tačnog datuma, zastupniče. A onda je poslednja snimljena u isto vreme i sa balkona štaba Sektora Jug Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako prvo pogledamo fotografiju sa desne strane, sa dimom u daljini, to je, u suštini, bio vidik kakav ste imali kada ste gledali centar Knina, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne prepoznajem ovu fotografiju, i ne prepoznajem ni doba dana kada je snimljena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, rekli ste nam... mogu da vam kažem da je snimljena u ranim jutarnjim satima u toku napada. Prezentovana je u jednom video snimku koji dolazi iz Tužilaštva. Međutim, vaš vidik na Knin je ... ako pogledamo fotografiju na levoj strani, to bi bio vidik koji ste imali gledajući centar grada Knina. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se vidika sa balkona u pravcu Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR:...i ne prepoznajem tu fotografiju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, kad ste jutros svedočili o područjima udara u Kninu, vi nemate nikakvu predstavu o tome šta je zapravo pogođeno, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Imam, jer kada sam stajao na balkonu i posmatrao, koristio sam dvogled.



ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dvogled? Niste to rekli jutros, zar ne? Dakle, imali ste dvogled i dim se razišao, je li tako?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim... Mislim da ste vi rekli, gospodine, da je ova fotografija snimljena rano ujutro. Ja se svakako sećam da sam mogao da stojim bilo gde u štabu. Dim se razišao i kad sam gledao kroz dvogled, kada sam mogao i kad mi je vreme dozvoljavalo, mogao sam da vidim područje, ne tačno mesto udara, ali područja kao ona koja sam zaokružio na karti, na koja su padali projektili. Dakle, da, mogu kategorički da kažem da su projektili padali na ona stambena područja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kategorički. Hajde da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P62. Dakle, gospodine, u vašoj izjavi ... pre nego što predemo na ovo, u izjavi, P695, rekli ste nam, jedan, dva, tri, četiri, pet ... šest različitih ciljeva, a govorim o paragrafu 26 vaše izjave, ali izostavili ste ili niste obeležili štab Vojske Republike Srpske Krajine. Gde je to?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nešto nije u redu sa ovom fotografijom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, to je fotografija koju ste koristili da biste zaokružili ta mesta ... to je ista fotografija koju ste koristili jutros, P697. Ista.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To jednostavno ne izgleda isto.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P697. Iskoristićemo tu fotografiju.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite, gospodo poslužiteljko. Izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovu prepoznajete, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Možda je slična. Spreman sam da kažem da verujem da je rezolucija drugačija, pa tako da možda izgleda drugačije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta izgleda drugačije?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ove dve fotografije.

SUDIJA ORIE: Na ovoj se ne vidi dobro.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Izgleda da svedok možda ima problema sa zumiranjem, povećavanjem i umanjivanjem, a ono što vidite na ekranu nije isto što vi vidite, ako ste obeležavali nešto na stolu ili u tabeli, ali da idemo dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gde je štab Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu to da komentarišem. Sve što mogu da komentarišem jesu razne lokacije koje su naznačene na karti, na karti koju sam potpisao i ona stambena područja koja sam locirao.



SUDIJA ORIE: Gospodine Dangerfield, postavljeno vam je pitanje, i ako vi kažete, "Ne mogu da komentarišem", nije pitanje da li mislite da li možete da komentarišete to, već da li znate odgovor na pitanje. Pitanje je glasilo: gde je štab Vojske Republike Srpske Krajine? Da li znate ili ne znate?

SVEDOK DANGERFIELD: Ne, gospodine.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde da pogledamo ove stvarne ciljeve koje ste nam naveli u 26. paragrafu. Možete li da pogledate 26. paragraf? Vi ste nam naveli niz mesta sa šestocifrenim koordinatama, a to je... znamo preko drugih svedoka da je šestocifrena koordinata stotinak metara. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da pogledamo koordinate da...

ADVOKAT KEHOE: Molim da se stavi na ekran dokument koji nosi oznaku 1D42-0001. Ako može da se okrene, molim vas. Na drugu stranu. Izvinjavam se. Ovo su koordinate koje ste nam dali za C - za opšte potrepštine, a koordinate koje ste nam dali za stotinu metara su 363775.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Gledajući ovu seriju fotografija u ovom dokaznom predmetu, čini se, a ako nije tačno ispravite me, zastupniče, da kad predočavate svedoku područja koje je on identifikovao i koordinate u kvadratnim kilometrima koje je identifikovao, da se razlikuju od područja koja se identifikuju kad se koristi ova fotografija karte sa programa *Google*. Ja ne znam, i svakako bismo želeli da znamo koja je osnova za tvrdnju da se koordinatna mreža može postavljati koristeći program *Google Earth*. Konkretno, da se koordinatna mreža koju je on koristio kada je izabrao kartu može primeniti na tu fotografiju, a da mi pri tom ne znamo ni njenu visinu niti neke druge koeficijente. Drugim rečima, oni će mu reći da je to tačno ono što je on rekao da nije tačno. Smatram da je nužno uspostaviti osnov za činjenicu da je to tačno, molim vas.

ADVOKAT KEHOE: Mogu li da odgovorim?

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Koordinate su koordinate, bez obzira gde idete i šta radite, a ovu šestocifrenu koordinatnu mrežu je svedok uneo i one su od po 100 metara. Sve što treba da se uradi jeste da se pogledaju te koordinate koje nam je dao svedok i da se uporede sa koordinatama na karti, i ja ću vam bez razmišljanja reći da od ovih pet koordinata koje je on naveo, on nije pogodio pet.



TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, složio bih se da su koordinatne mreže jednake, međutim, one su iste na istim kartama. Ovo nije karta, ovo je satelitski snimak za koji ne znamo sa koje visine je snimljen.

SUDIJA ORIE: A sada moram da osvetlim iz svog ugla i molim vas ispravite me ako grešim. Ali koordinate se odnose na podele na kvadrate površine zemlje. Sada, ako imate veću kartu... to znači da je skala sa manjim brojem, na primer, 1:5.000 ili 1:10.000, onda su kvadrati na karti veći, kao i što sve drugo izgleda veće na toj karti. U toj meri, kada imate veću kartu, onda su i te koordinate veće, a ako imate precizniju kartu, skala je manja od prethodne, onda se to na odgovarajući način prilagođava. Znači, u svakom slučaju, to ne zavisi od karte. Koordinate će se uvek pojaviti na istom mestu na karti. U suprotnom, možda ćete imati problem, jer ako manipuliše kartom dovoljno ozbiljno, onda bi iznenada Rim mogao da postane Njujork. Hajde da nastavimo. Ako ima razloga, gospodine Russo, da me ispravite, uradite to, ali sam obično prilično neodlučan da dam svoje mišljenje o stvarima. A ako se slažete, onda slobodno recite, ili možda da razmislimo o tome tokom noći, jer je sada 19.00 časova?

TUŽILAC RUSSO: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Nastavićemo sa koordinatama sutra ujutro. Ali, gospodine Dangerfield, prvo želim da vas uputim da ne treba da razgovarate ni sa kim o svedočenju, bez obzira da li je reč o svedočenju koje ste dali danas ili da li je to svedočenje koje ćete dati sutra. Hteli bismo... hteli bismo da vas pozovemo natrag... a sada završavamo i nastavljamo sutra ujutro, u 9.00 časova u istoj sudnici.

Sednica je završena u 19.01 h
Nastavlja se u petak, 25. jula 2008. godine u 9.00 h.

